

Provinciale politiek in gevaar

Een onderzoek naar tussentijds vertrek en archivering in de provinciale politiek.

Auteurs:

Danny Ester (S2039533)

Cas Janssen (S2043910)

Dean van der Ende (S2042566)

Ties Rollingswier (S2059148)

Opdrachtgevers:

Statenlidnu.

Harold van de Velde & Lester van der Pluijm

Tilburg, 22 mei 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Managementsamenvatting	3
1. Probleemanalyse	5
1.1 Introductie	5
1.2 Probleemstelling- en doelstelling	5
1.3 Vraagstelling	7
2. Onderzoeksopzet	8
3. Resultaten	9
3.1 Resultaten tussentijds vertrek	9
3.1.1 Resultaten dataverzameling	9
3.1.2 Redenen tussentijds vertrek	11
3.2.1 De huidige situatie	12
3.2.2 Knel- / verbeterpunten	13
3.2.3 Ontsluiting van informatie	13
3.2.4 Ideaal informatiesysteem	14
3.2.5 Informatie vinden als Statenlid	14
4. Conclusies	16
4.1 Casus tussentijds vertrek	16
5. Aanbevelingen	18
5.1 Casus tussentijds vertrek	18
5.1.1 Werkdruk verlagen	18
5.1.2 Vergoeding verhogen	19
5.2 Casus archivering	20
5.2.1. Universeel systeem implementeren via het rijk	20
5.2.2. Bestaande systemen makkelijker inrichten	21
5.2.3 Voorlichting voor Statenleden	22
Literatuur	24
Appendix A: Databestand	26
Appendix B: Transcript interview Gelderland	27
Appendix C: Transcript interview Groningen	32
Appendix D: Transcript interview Limburg	39
Appendix E: Provincie Zuid-Holland	50
Appendix F: Transcript interview Noord brabant	52
Appendix G: Unieke redenen vertrek	69
Appendix H: Voorbeeld inrichting universeel systeem	70
Appendix I: Voorbeeld inrichting universeel systeem	71
Appendix J: Definities redenen vertrekkende statenleden	75

Managementsamenvatting

Dit adviesrapport is opgesteld in opdracht van de Nederlandse Vereniging Statenlidnu en richt zich op twee belangrijke vraagstukken binnen de Provinciale Staten in Nederland: het tussentijds vertrek van Statenleden en de archivering van informatie en besluiten uit het verleden. Het hoge verloop van Statenleden zorgt voor een gebrek aan continuïteit en kennisoverdracht binnen de provinciale politiek. Daarnaast ondervinden Statenleden in heel Nederland moeilijkheden bij het raadplegen van oude besluitvorming, standpunten en notulen met betrekking tot onderwerpen die jaren geleden ook al op de politieke agenda stonden. Het doel van dit onderzoek is het bieden van meer duidelijkheid over deze vraagstukken en het formuleren van praktische aanbevelingen voor Statenleden en hun provincies. Dit rapport presenteert de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen om de archivering te verbeteren en het tussentijds vertrek van Statenleden te verminderen. Het beoogde resultaat is het optimaliseren van het functioneren van zowel Statenleden als de provincies, met als gevolg een verbeterde kennisoverdracht en continuïteit binnen de provinciale politiek.

Doordat de opdracht tweeledig is, zijn er twee verschillende verschillende hoofdvragen geformuleerd. Voor de casus tussentijds vertrek is dit: *“Wat zijn de redenen voor Statenleden om tussentijds te vertrekken uit hun ambt, in de periode van 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023 en hoe verhouden politieke en niet-politieke redenen zich?”* Om deze vraag te beantwoorden is er descriptief onderzoek gedaan naar de redenen van tussentijds vertrek bij Statenleden in deze periode. Data is verzameld door middel van het doorzoeken van de informatiesystemen van de provincies en gecontroleerd door verschillende provinciegriffiers.

Uit dit onderzoek is gebleken dat in deze periode 147 van de 570 geïnstalleerde Statenleden vroegtijdig zijn vertrokken, wat neerkomt op 26 procent. De voornaamste reden voor vertrek is de hoge werkdruk (27) die Statenleden ervaren, andere veelvoorkomende redenen voor tussentijds vertrek zijn politieke onvrede (17) en verhuizing (11). Daarnaast vertrekken veel Statenleden ook voor een andere baan in de politiek, zoals: raadslid (19), wethouder (21), burgemeester (8) en de Tweede Kamer (5). Op basis van deze resultaten zijn er twee aanbevelingen die ervoor kunnen zorgen dat er minder Statenleden tussentijds vertrekken:

- Verlagen van de werkdruk: De voornaamste reden voor het vertrek van Statenleden is een te hoge werkdruk. Om dit probleem aan te pakken, wordt aanbevolen om nauw samen te werken met ondersteunende organen binnen de Provinciale Staten. Dit impliceert dat Statenleden ondersteuning krijgen van fractie-assistenten, de griffie, collega-fractieleden en ambtenaren. Door middel van deze verhoogde ondersteuning kan het aantal vergaderingen worden verminderd. Door de frequentie van vergaderingen te verminderen, kunnen Statenleden hun functie beter combineren met andere activiteiten, wat op zijn beurt leidt tot een vermindering van de werkdruk.
- Verhogen vergoeding Statenleden: Veel Statenleden vinden hun vergoeding te laag in vergelijking met het werk dat ze doen, wat leidt tot tussentijds vertrek voornamelijk naar andere functies binnen het openbaar bestuur. Een hogere vergoeding zou ervoor kunnen zorgen dat het verschil met salaris tussen andere functies kleiner wordt en Statenleden ervan weerhouden om tussentijds te vertrekken.

De hoofdvraag voor het onderzoek met betrekking tot archivering luidt als volgt: "Hoe functioneren de informatiesystemen van de provincies en op welke manier kunnen Statenleden gemakkelijk toegang krijgen tot relevante informatie met betrekking tot besluiten die meer dan 2 jaar geleden zijn genomen?" Dit deel van het onderzoek heeft een kwalitatief karakter, waarbij data is verzameld door middel van interviews met diverse provinciegriffiers.

Uit het onderzoek is gebleken dat meerdere provincies te maken hebben met onduidelijke archiveringssystemen, waardoor het voor Statenleden buitengewoon moeilijk is om relevante informatie terug te vinden. Bovendien blijkt dat elke provincie een eigen visie heeft op het ideale archiveringssysteem, maar wel overeenstemming bereikt over het feit dat het systeem gebruiksvriendelijk en consistent moet zijn. De meeste provincies maken gebruik van meerdere systemen die naast elkaar functioneren, wat de zoektocht naar oudere documenten bemoeilijkt. Het gericht zoeken naar oudere documentatie is in de provincies problematisch, waardoor Statenleden vaak afhankelijk zijn van de griffie en fractieondersteuning om documenten te verkrijgen, maar ook voor hen is het moeilijk om doelgericht te zoeken. Aan de hand van deze resultaten zijn drie aanbevelingen geformuleerd:

- Universeel systeem implementeren: Het advies is om een nieuw, gezamenlijk informatiesysteem te implementeren dat ervoor zorgt dat de documentatie van alle provincies in één systeem toegankelijk wordt, waardoor documentatie over grote onderwerpen gemakkelijk te vinden is. Het is wenselijk dat het rijk het voortouw neemt in het implementeren van dit systeem en ervoor zorgt dat het systeem geleidelijk in omvang en functies toeneemt. Provincies dienen ervoor te zorgen dat alle gegevens in het systeem worden verwerkt, vergelijkbaar met het KOOP-systeem. Het nieuwe systeem heeft verschillende voordelen: tijd- en kostenbesparing, het vergroten van de efficiëntie en doeltreffendheid van besluitvormingsprocessen en het vergroten van de transparantie.
- Bestaande systemen verbeteren: Er wordt aanbevolen om bestaande systemen voor het beheer van provinciale informatie te verbeteren en te vergemakkelijken door het gebruik van overlay software. Deze software kan meerdere systemen integreren en een uniforme interface bieden voor het zoeken en raadplegen van informatie. Het creëren van dossiers voor belangrijke kwesties zoals de stikstofcrisis wordt daarbij in combinatie aanbevolen, waarbij deze dossiers over complexe, langdurige vraagstukken ook documentatie bevatten uit het verleden..
- Voorlichting voor Statenleden: Er wordt aanbevolen om nieuwe Statenleden te helpen bij het gebruik van de systemen die de provincie gebruikt, door middel van een begincursus. Dit kan bijdragen aan het vergemakkelijken van het vinden van informatie. Het is belangrijk dat ook de niet-ervaren gebruikers worden ondersteund en dat zij worden geïntroduceerd aan de algemene systemen die de provincie gebruikt. Het opstellen van een algemeen document door de griffie met een stappenplan kan hierbij helpen. Dit document kan per provincie verschillen, afhankelijk van de gebruikte systemen. Algemene vragen kunnen hierdoor snel beantwoord en deels voorkomen worden.

1. Probleemanalyse

1.1 Introductie

Dit rapport is opgesteld in samenwerking tussen de belangenorganisatie Statenlidnu en Tilburg University, als onderdeel van het vak Consultancy & beleidsadviesing binnen de bacheloropleiding Bestuurskunde. Statenlidnu fungeert daarbij als opdrachtgever voor dit onderzoek, dat zich richt op twee belangrijke vraagstukken binnen de Provinciale Staten. Het eerste vraagstuk betreft het tussentijds vertrek van Statenleden, waarbij we de redenen voor dit vertrek onderzoeken. Het tweede vraagstuk betreft de archivering van informatie en besluiten uit het verleden, met name gericht op het vinden van relevante informatie over grote onderwerpen waarover herhaaldelijk gesproken is binnen de provinciale staten.

Het tussentijds vertrek van de Statenleden vormt een uitdaging voor de provinciale politiek. Een hoog verloop van Statenleden kan nadelige gevolgen hebben, doordat waardevolle kennis en ervaring verloren gaan. Daarnaast heeft Statenlidnu verzocht om onderzoek te doen naar de archivering van documenten binnen de Provinciale Staten. Voor Statenleden is het van groot belang om besluiten en notulen over specifieke onderwerpen die al langere tijd spelen binnen de Provinciale Staten terug te kunnen vinden. Hiervoor maken zij gebruik van informatiesystemen en archieven, zowel digitaal als op papier. Echter, blijkt het moeilijk te zijn om de juiste informatie te vinden in deze omvangrijke informatiebronnen. In veel gevallen maken provincies gebruik van websites voor de opslag van besluiten, maar deze beslaan slechts een beperkt tijdsbestek. Met ons onderzoek beogen we Statenlidnu daarom meer inzicht en handvatten te bieden met betrekking tot zowel het tussentijds vertrek van Statenleden als het archiveringsproces.

1.2 Probleemstelling- en doelstelling

Binnen de provinciale politiek vertrekken veel Statenleden voordat zij hun volledige ambtstermijn uitzitten. Wanneer Statenleden hiervoor een reden moeten noemen, zijn er veel verschillende antwoorden die worden gegeven. Hierdoor is het onduidelijk wat nou daadwerkelijk de grote/onderliggende redenen zijn voor het tussentijds vertrek. In de periode van 2015 tot en met 2019 is gebleken dat minimaal 24 procent van de Statenleden vroegtijdig is teruggetreden als Statenlid (de Koster, 2019). Dit percentage ligt waarschijnlijk nog hoger, omdat in dit onderzoek alleen is gekeken naar het verschil tussen de Statenleden die in 2015 begonnen zijn en de volledige periode van vier jaar vol hebben gemaakt. De Statenleden die tussentijds begonnen zijn en ook weer vertrokken zijn is in dit percentage dus niet meegenomen.

Het vroegtijdig opstappen van Statenleden kent diverse redenen, die vaak uiteenlopen. Een van de veelvoorkomende redenen is gericht op carrièremogelijkheden. Sommige Statenleden stappen over naar andere bestuursfuncties, zoals die van wethouder of burgemeester. Daarnaast zijn er ook politieke motieven die kunnen leiden tot het tussentijds vertrek van een Statenlid. Bijvoorbeeld bij politieke crises of wanneer een Statenlid het oneens is met het gevoerde beleid binnen de provincie of de partij. Verder zou het van invloed kunnen zijn of de partij van Statenleden in de coalitie of oppositie zit om tussentijds te vertrekken. Ook zijn er persoonlijke redenen die kunnen leiden tot tussentijds vertrek, zoals een verhuizing buiten de provincie waarin het Statenlid actief is.

Daarnaast kunnen werkgerelateerde redenen een rol spelen bij het tussentijds vertrek. In het onderzoek van Daadkracht (2019) wordt benadrukt dat Statenleden de werkdruk als te hoog ervaren. Dit wordt mede veroorzaakt doordat het merendeel van de Statenleden hun functie als Statenlid

vervult naast hun reguliere baan. De complexiteit van de besproken onderwerpen draagt ook bij aan deze hoge werkdruk, aangezien Statenleden zich grondig moeten voorbereiden en inlezen. Bovendien neemt de werkdruk toe doordat Statenleden de opvolgers van vertrekkende collega's moeten inwerken, zodat zij zo snel mogelijk kunnen meedraaien in de Provinciale Staten. De hoge werkdruk in combinatie met de toenemende druk van het bijspijkeren van de opvolgers van de tussentijds vertrekkende Statenleden laat veel Statenleden twifelen over het feit of zij deze verschillende factoren kunnen combineren met hun normale baan.

Als gevolg van de genoemde redenen kan er sprake zijn van (tijdelijke) uitval van Statenleden, wat leidt tot problemen bij de overdracht tussen vertrekkende en opvolgende Statenleden. Wanneer er onvoldoende opvolging is of gebrekkige kennisoverdracht plaatsvindt, ontstaat er een lacune binnen de provinciale staten. Een gebrekkige overdracht belemmert het functioneren van de vervanger. Het is daarom des te belangrijker om ervoor te zorgen dat vergaderingen en de bijbehorende inhoud goed worden vastgelegd en gemakkelijk toegankelijk zijn. Op die manier kunnen zowel vertrekkende als nieuwe Statenleden eenvoudig informatie vinden met betrekking tot relevante onderwerpen. Daarnaast ervaren Statenleden in heel Nederland moeilijkheden bij het vinden van oude besluitvorming, standpunten of notulen over onderwerpen die jaren geleden ook al op de politieke agenda stonden. Onderzoek van de Noordelijke Rekenkamer (Kwakkel & Heslinga, 2022) toont aan dat het Statenarchief in Groningen, Friesland en Drenthe veel informatie bevat die moeilijk toegankelijk en gebruiksvriendelijk is. Het opzoeken van deze informatie vergt veel tijd en is niet altijd digitaal beschikbaar. Bovendien is de gewenste informatie vaak niet direct te vinden en moet het digitale archief zorgvuldig worden doorzocht.

In Nederland is er een archiefwet (1995) die in grote lijnen bepaalt hoe belangrijke overheidsinformatie moet worden bewaard en toegankelijk moet worden gemaakt. Binnen deze wettelijke kaders hebben provincies de vrijheid om zelf invulling te geven aan het vastleggen van informatie. Deze vrijheid resulteert echter in verschillende niveaus van archivering bij provincies. Sommige provincies hebben al verder gevorderde archiverings trajecten en beschikken over goed functionerende informatiesystemen, terwijl andere provincies zich nog in een vroeg stadium bevinden en zoeken naar een geschikt informatiesysteem. Het belang van het archiverings traject neemt toe, aangezien Provinciale Staten steeds vaker te maken krijgen met complexe vraagstukken waarbij een groter aantal (politieke) partijen betrokken is (Statenlidnu, z.d.). Het adequaat archiveren van besluiten van voorgaande Statenleden kan helpen bij het nemen van beslissingen met betrekking tot deze complexe vraagstukken, waarbij verschillende visies vertegenwoordigd zijn in vergelijking met eerdere besluitvorming. Het is daarom essentieel voor Statenleden om efficiënt en overzichtelijk toegang te hebben tot vergaderingen en besluiten uit het verleden.

Het onderzoek heeft twee doelstellingen. Ten eerste wordt inzicht verkregen in de redenen voor het tussentijds vertrek van Statenleden in de periode van 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023. Op basis van de verzamelde gegevens kan er een weloverwogen advies worden gegeven aan Statenlidnu over mogelijke oplossingen voor het tussentijds vertrek van de Statenleden. Ten tweede worden er aanbevelingen gedaan op basis van het onderzoek naar archivering, met als doel het efficiënter inrichten van databases en het bieden van handvatten aan Statenleden om op een efficiënte wijze door deze databases te navigeren.

1.3 Vraagstelling

Onderzoek tussentijds vertrek

Wat zijn de redenen voor Statenleden om tussentijds te vertrekken uit hun ambt, in de periode van 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023?

Om deze vraag te beantwoorden, zijn er verschillende deelvragen opgesteld.

- 1. Hoeveel Statenleden zijn in de periode van 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023 teruggetreden, bij welke politieke partij waren ze aangesloten en behoorden ze tot de coalitie?*
- 2. Wat zijn de redenen voor het tussentijds vertrekken van de Statenleden in de periode van 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023?*
- 3. Wat zijn veelvoorkomende redenen voor tussentijds vertrek van Statenleden in de periode 20 maart 2019 tot en met 15 maart 2023?*

Onderzoek archivering

Voor het tweede onderzoek is gekozen voor de volgende onderzoeksvraag:

Hoe kunnen Statenleden het beste aan relevante informatie komen binnen de informatiesystemen van de provincies met betrekking tot besluiten die meer dan 2 jaar geleden genomen zijn?

Uit deze hoofdvraag vloeien een aantal deelvragen.

- 1. Op welke manier worden vergaderingen in provincies opgeslagen en gepubliceerd?*
- 2. Hoe zoeken Statenleden oude documentatie binnen de huidige informatiesystemen van de provincie, welke knelpunten ervaren zij en welke verbeterpunten zien zij?*
- 3. Wat doen provincies nu om hun archiveringssystemen te verbeteren?*
- 4. Hoe zouden Statenleden het archiveringssysteem graag ingericht zien?*

2. Onderzoeksopzet

Het onderzoek naar tussentijds vertrekkende Statenleden heeft als doel om het aantal vertrekkende Statenleden in kaart te brengen. Hierbij wordt gekeken naar de provincie, partij waartoe zij behoorden en of deze tot de coalitie of oppositie behoorden, evenals de redenen voor en datum van hun vertrek. Dit gedeelte van het onderzoek heeft een beschrijvende insteek. Om deze variabelen te verkrijgen, maken we gebruik van de ontslagbrieven van de Statenleden. Volgens artikel 42 van de Provinciewet dient elk Statenlid zijn of haar ontslag schriftelijk in te dienen. Deze ontslagbrieven worden doorgaans opgenomen in de informatiesystemen van de provincies. Informatie die behandeld wordt tijdens een statenvergadering wordt bij die vergadering gevoegd, waardoor het mogelijk is om per vergadering te zien of er een ontslagbrief is behandeld en deze geheel of gedeeltelijk in te zien.

Voor dit onderzoek is gekozen om alleen gegevens uit de ontslagbrieven te verzamelen, zonder verdere interviews, vragenlijsten of gesprekken met vertrokken Statenleden. Dit besluit is genomen vanwege de verwachte lage responsiviteit vanuit deze groep. Gezien het doel van het onderzoek om op basis van een groot deel van de populatie algemene conclusies te trekken, zouden gegevens uit deze aanzienlijk kleinere groep een vertekend beeld kunnen geven van de gehele populatie. Daarom is er niet gekozen voor vervolg interviews of het versturen van een vragenlijst op basis van de ontslagbrieven. Om de verkregen informatie uit de ontslagbrieven te valideren, zijn de gegevens van de vertrokken Statenleden per provincie ter controle naar de verantwoordelijke griffier gestuurd. Kanttekening hierbij is dat door drukte met de verkiezingen van maart 2023 niet iedere griffier deze lijst heeft gevalideerd. Het uiteindelijke resultaat moet daarmee een dataset zijn met daarin de bovengenoemde variabelen bij elk vertrokken Statenlid in de periode van 2019-2023.

Het tweede deel van het onderzoek heeft tot doel om de huidige situatie met betrekking tot de toegankelijkheid van informatie voor Statenleden in kaart te brengen. Hierbij worden knelpunten in de bestaande systemen geïdentificeerd en wordt het ideale beeld van een optimaal systeem verkend. Dit deel van het onderzoek richt zich op de verschillende informatiesystemen die momenteel door provincies worden gebruikt. Elke provincie wordt als een aparte casus beschouwd en onderling vergeleken. Voor het verzamelen van informatie zijn interviews afgenomen met provinciegriffiers, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van informatie aan Statenleden. De focus ligt specifiek op provinciegriffiers, niet op de Statenleden zelf. Dit is om twee redenen besloten. Ten eerste hebben provinciegriffiers de meeste ervaring en kennis van de informatiesystemen, aangezien zij er dagelijks mee werken. Ten tweede zullen Statenleden die problemen ondervinden met de informatiesystemen zich doorgaans melden bij de griffie. Hierdoor zijn veelvoorkomende problemen en knelpunten in het systeem logischerwijs bekend bij de griffie. De interviews met de provinciegriffiers zijn uitgeschreven en toegevoegd aan het document, met als reden de validiteit van de analyse. Deze interviews zijn vervolgens geanalyseerd om overeenkomsten tussen de casussen te identificeren. Op basis hiervan is een ideaalbeeld en advies geformuleerd. Door middel van deze aanpak wordt beoogd inzicht te krijgen in de huidige situatie en mogelijke verbeterpunten voor informatiesystemen die de toegankelijkheid van informatie voor Statenleden vergroten.

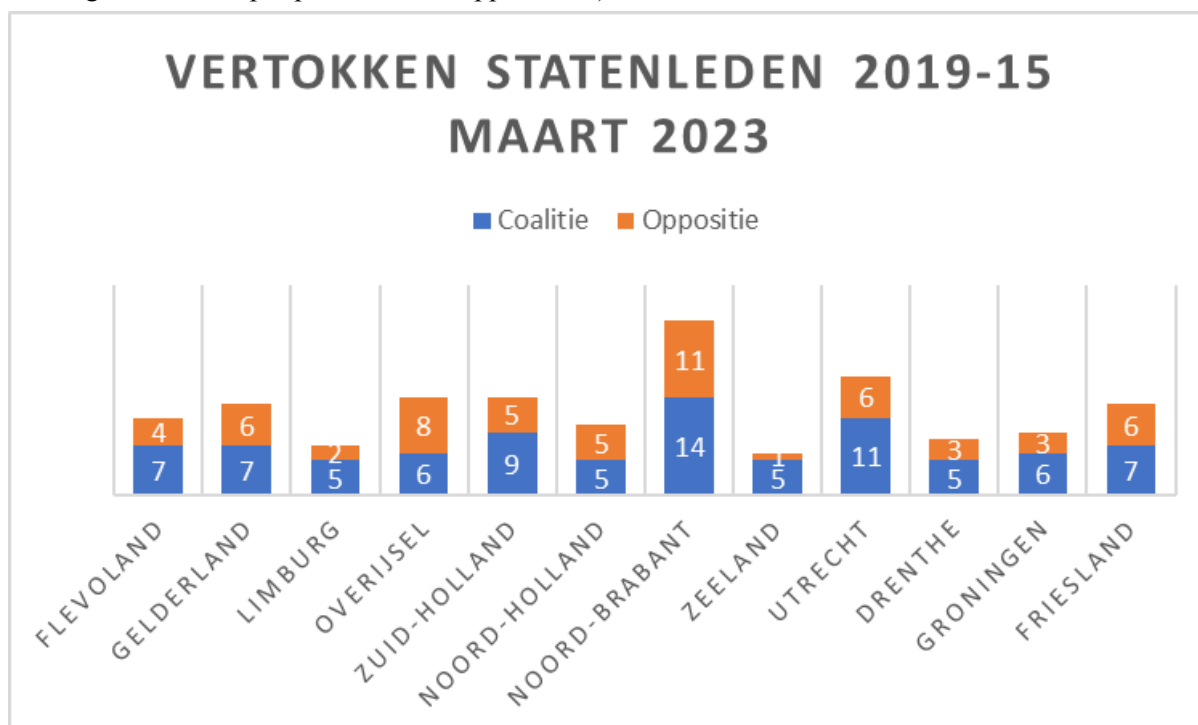
3. Resultaten

Ons onderzoek is gebaseerd op bestaande studies en primaire data. Het verzamelen van nieuwe data vond voornamelijk plaats door middel van interviews. Door zowel bestaande kennis te raadplegen als nieuwe data te verzamelen, hebben we getracht antwoorden te vinden op vraagstukken met betrekking tot het tussentijds vertrek van statenleden en het archiverings vraagstuk.

3.1 Resultaten tussentijds vertrek

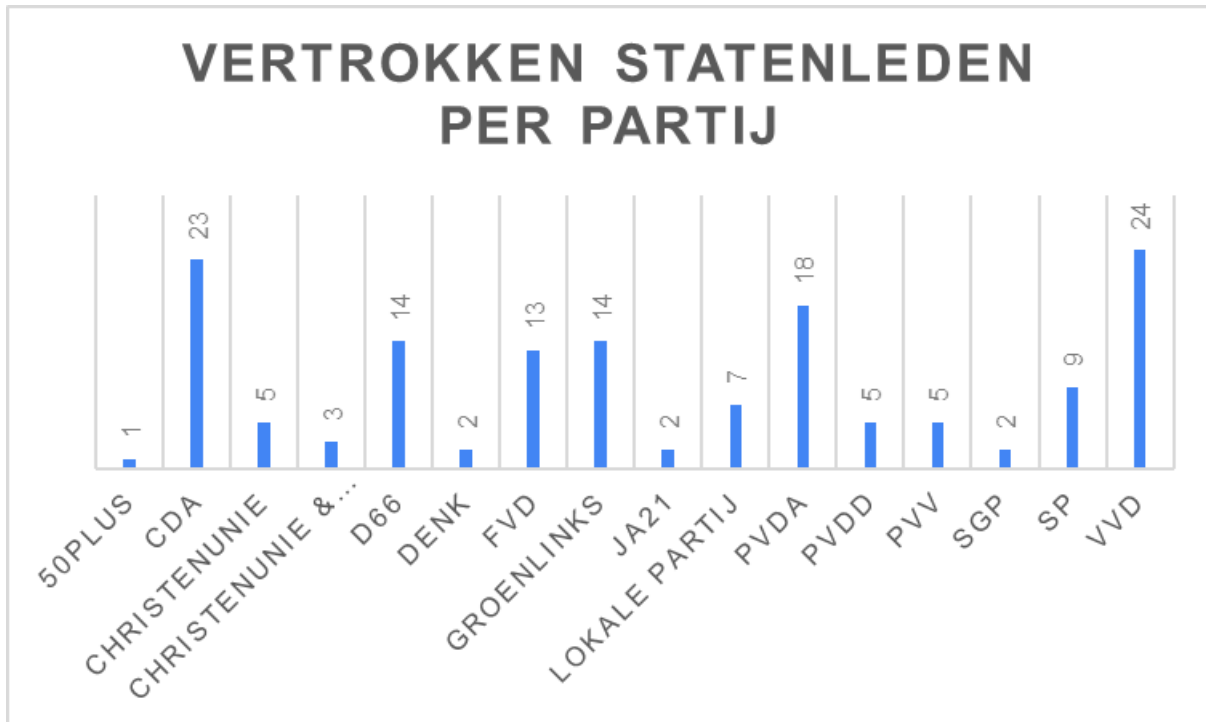
3.1.1 Resultaten dataverzameling

In 2019 werden in totaal 570 Statenleden geïnstalleerd. Van deze Statenleden zijn er 147 vroegtijdig gestopt in de periode van 2019 tot en met 2023 (zie appendix A). Dit komt neer op ongeveer 26% van de statenleden die voortijdig vertrekken. Het tussentijds vertrek komt niet alleen voor bij coalitiepartijen, maar ook bij andere partijen, zoals te zien is in grafiek 1. In de grafieken zijn de Statenleden die na de verkiezingen zijn doorgeschoven naar de functie van gedeputeerde niet meegenomen in de gegevens. Dit komt doordat dit onderdeel is van het reguliere provinciale systeem in Nederland, dat elke vier jaar op dezelfde manier plaatsvindt. De vertrekkende statenleden die gedeputeerde worden, bieden geen bruikbare informatie voor het doel van dit onderzoek en zouden, indien wel meegenomen, een vertekend en ongeldig beeld geven van de verzamelde gegevens (voor volledige informatie per provincie, zie appendix A).

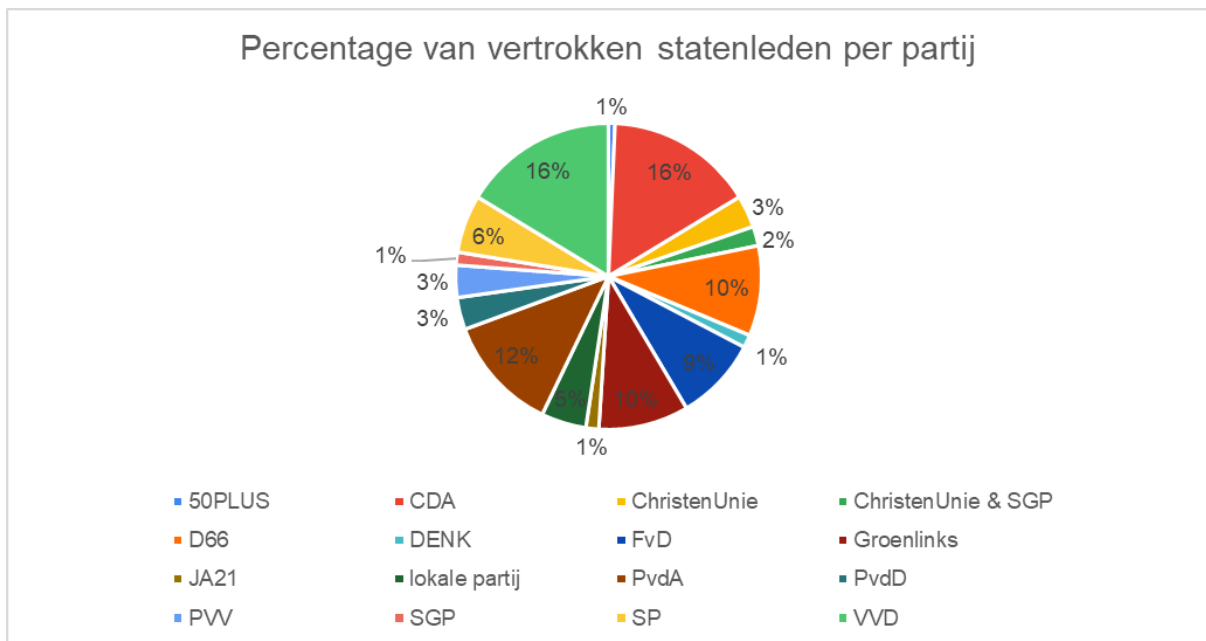

Grafiek 1.

Verder is er ook onderzocht bij welke partij de vertrekkende Statenleden zijn aangesloten. Het is belangrijk op te merken dat sommige landelijke partijen op lokaal niveau samenwerken. Een voorbeeld hiervan is de partij ChristenUnie/SGP, zoals weergegeven in grafiek 2 en 3.

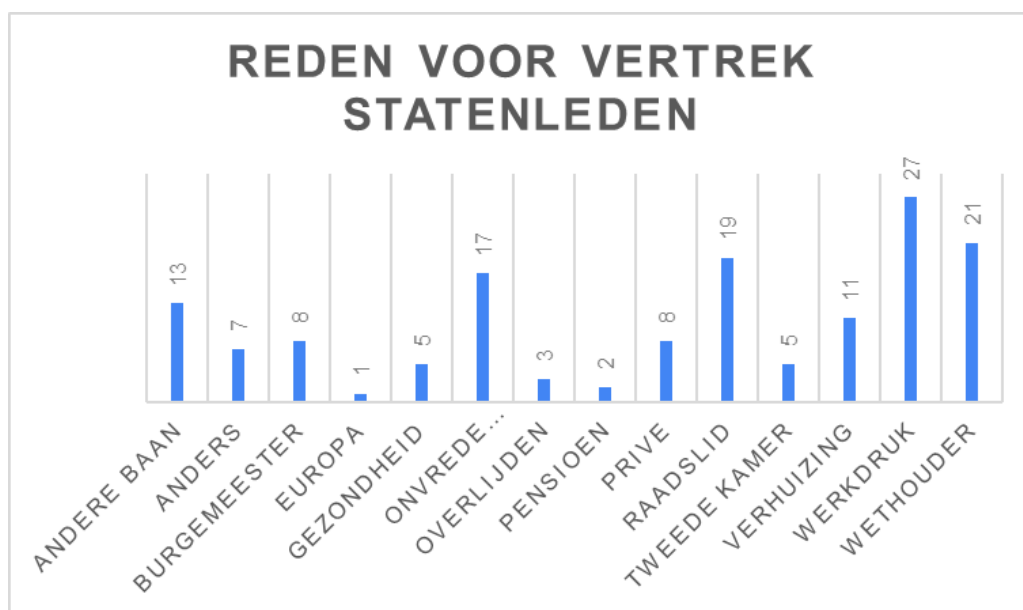
Grafiek 2.

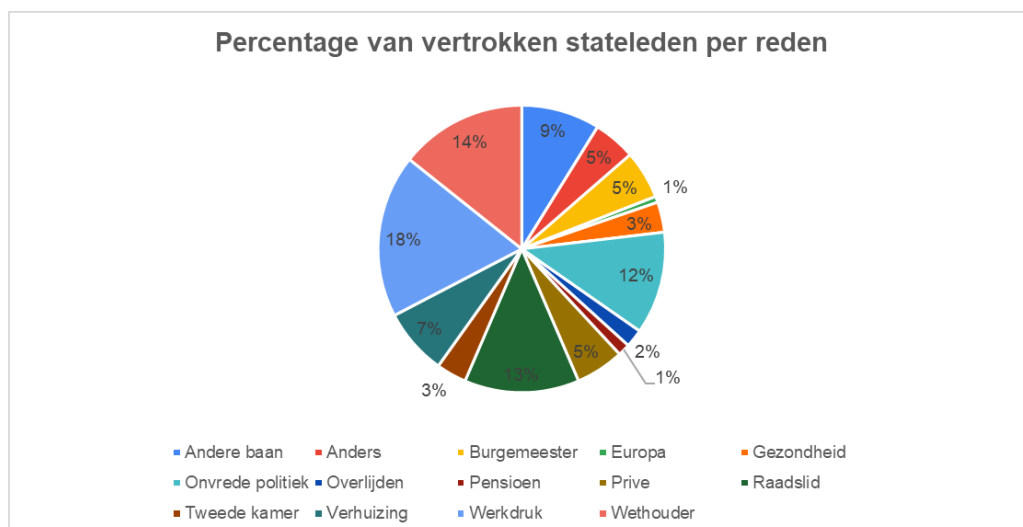
Grafiek 3.

3.1.2 Redenen tussentijds vertrek

Grafiek 4 biedt een overzicht van de redenen waarom statenleden voortijdig vertrekken, met de definities van de categorieën te vinden in appendix J. Uit grafiek 5 blijkt dat een aanzienlijk aantal statenleden stopt om een functie binnen een ander politiek orgaan te aanvaarden. Deze functies omvatten onder andere raadslid, wethouder, burgemeester, Tweede Kamerlid en lid van het Europees Parlement. Aangezien gedeputeerden een andere functie binnen hetzelfde politieke orgaan bekleeden, worden zij hier niet meegerekend. Van de in totaal 147 statenleden hebben dus 54 personen buiten de provincie, maar binnen de politiek, een nieuwe baan gevonden. Dit betekent dat meer dan een derde van de statenleden voortijdig stopt omdat zij tijdens hun termijn als statenlid een andere bestuursfunctie gaan vervullen.

Grafiek 4.

Grafiek 5.

3.2 Resultaten archivering

Er is geprobeerd met elke provincie contact te leggen en een interview af te nemen over de archiveringssystemen in de provincie. De provincies: Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant en Zuid-Holland hebben gereageerd. Onze data is gebaseerd op deze vijf provincies. Overige provincies zijn niet beschikbaar geweest voor het afnemen van een interview of hebben de vragenlijst niet beantwoord. De deelvragen zijn dus volledig beantwoord aan de hand van de interviews met de griffiers, waarbij er verschillende citaten uit de interviews zijn verwerkt in de tekst. Kanttekening is dat het beeld in de provincies die niet gereageerd hebben anders kan zijn.

3.2.1 De huidige situatie

De provincies in Nederland onderstrepen allemaal het belang van een goed georganiseerd en toegankelijk informatiesysteem. Echter, zorgen de huidige informatiesystemen bij een aantal provincies voor problemen in het terugvinden van oude documentatie. Uit de interviews blijkt dat alle geïnterviewde provincies met dit probleem kampen. Gelderland heeft “een systeem dat niet doet wat ie moet doen”. Groningen geeft aan dat informatie wel te vinden is, maar “dit niet gemakkelijk gaat”. In Limburg “Communiceren de systemen niet met elkaar”. De provincies houden zich bezig met het verbeteren van hun informatiesystemen door middel van het aannemen van personeel gespecialiseerd in informatiemanagement, aanleggen van nieuwe software of het aanmaken van grote “dossiers” over langdurige problemen.

Als we kijken naar de verschillen tussen de provincies dan valt op dat elke provincie veelal compleet andere systemen gebruikt voor het opstellen van de agenda, vastleggen van de vergadering, stukken doorsturen en het openbaar maken van de complete vergadering. Provincies Gelderland en Limburg kampen bijvoorbeeld met onduidelijke en niet communicerende systemen. Hierdoor is het moeilijk om efficiënt te zoeken naar informatie in deze verschillende systemen. De provincies Gelderland en Limburg zijn bezig met het verbeteren van hun systemen door met minder leveranciers te werken en een inhaalslag te maken op het gebied van archivering. Om de vindbaarheid van documenten te vergemakkelijken hebben de provincies Gelderland en Limburg zogenaamde overlay software geïnstalleerd dat meerdere systemen tegelijk kan doorzoeken. Verder hebben deze twee provincies geïnvesteerd in informatiemanagers en archivering teams. Die in provincie Gelderland moeten zorgen voor “zorgvuldige en effectieve informatieprocessen voor Statenleden”. In de provincie Limburg moeten deze veranderingen ervoor zorgen dat “bedrijfsvoering wordt omgezet in daadwerkelijk effect”.

Daarnaast zijn de provincies Gelderland en Groningen bezig met het aanleggen van grote themadossiers om informatie over belangrijke onderwerpen zoals stikstof en energietransitie te groeperen en toegankelijker te maken voor Statenleden. Vergelijkbaar heeft de provincie Noord-Brabant een systeem waarin grote dossiers zoals stikstof en energietransitie al getagd en geordend zijn. Als kanttekening dient wel gezegd te worden dat de provincie Noord-Brabant haar systeem heeft uitbesteed. Verder is het opvallend dat de provincie Zuid-Holland juist aangeeft dat “de systemen met goede regelmaat vernieuwd worden en het opzoeken van informatie relatief makkelijk gaat door middel van het politieke portaal”. Echter, ondervinden ook zij problemen met het terugzoeken van specifieke documentatie. Deze moeilijkheid zit hem in het feit dat de provincie Zuid-Holland documenten opslaat op datum en niet gerangschikt op onderwerp. Daardoor zijn onder andere “oude besluiten wel moeilijk op te zoeken”.

3.2.2 Knel- / verbeterpunten

In de verschillende provincies blijken er problemen te zijn met het vinden van informatie die nodig is voor de Statenleden. Zo gebruikt de provincie Gelderland bijvoorbeeld het Stateninformatiesysteem (SIS), maar werkt dit systeem niet altijd zoals bedoeld. Hoewel documenten worden gecategoriseerd en opgeslagen, “zorgt het systeem ervoor dat sommige documenten er lukraak uitrollen”, waardoor het moeilijk is om specifieke documenten terug te vinden. Ook de provincies Groningen en Limburg geven aan dat er problemen zijn met het vinden van specifieke informatie. In Groningen gebruikt men meerdere systemen zoals iBabs, Promes en Kiwi. Hoewel oudere documenten nog steeds toegankelijk zijn, kan het vinden van specifieke informatie een uitdaging zijn. Statenleden moeten vaak meerdere pagina's doorklikken om te vinden wat ze nodig hebben. Hierdoor raken Statenleden in deze provincies soms de weg kwijt in de wirwar van openstaande tabbladen door deze niet-ideale manier van vastleggen van informatie. De provincie Limburg heeft een vergelijkbaar probleem met te veel verschillende systemen, waaronder iBabs, Sharepoint en overlay software. Doordat er zoveel systemen zijn is het moeilijk om deze met elkaar te koppelen doordat sommige systemen niet makkelijk met elkaar gecombineerd kunnen worden. Hierdoor moeten Statenleden in verschillende systemen zoeken in plaats van een systeem. Bovendien zijn de zoekmachines ingesteld op de zogenoemde metadata die aan een document wordt gegeven, waardoor Statenleden moeten zoeken naar deze metadata waardoor het moeilijk is te zoeken in de context van een document.

In Noord-Brabant geeft men aan dat het systeem goed werkt, maar dat er problemen zijn met de zoekbalk van iBabs. Dit komt doordat nog niet alle documenten op de juiste manier gecategoriseerd of getagd zijn. Hierdoor komen ze niet meteen met algemene zoektermen naar boven wanneer men via de zoekbalk in het systeem zoekt. Dit zoeken naar optimalisatie gaat nu ook moeilijker dan voorheen, want men had het systeem hiervoor in eigen beheer. Hierdoor kon men zelf het systeem bijhouden en zelf een oplossing vinden. Bij iBabs duurt dit wat langer omdat de provincie Noord-Brabant met een externe partij moet werken. Tot slot geeft de provincie Zuid-Holland aan dat het systeem in het algemeen goed werkt. Echter, zijn stukken van voor 2011 moeilijker te vinden, omdat men deze moet opzoeken in de papieren archieven. Verder slaat de provincie Zuid-Holland hun gegevens niet per onderwerp op maar op de datum van de vergadering. Hierdoor is het moeilijk om gericht te zoeken per onderwerp.

3.2.3 Ontsluiting van informatie

De provincies Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant en Zuid-Holland maken allemaal informatie toegankelijk voor het publiek. Hierbij geven zij prioriteit aan transparantie en het beschikbaar stellen van informatie. Het verschil zit vooral in de manier waarop deze informatie beschikbaar wordt gesteld. Hierbij is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) een belangrijke verordening. De AVG is een wet die ervoor zorgt dat organisaties zorgvuldig met persoonsgegevens omgaan. Provincie Gelderland maakt alles toegankelijk voor het publiek zolang dit wettelijk is toegestaan. Zij publiceert de notulen en bijbehorende stukken in het Provinciaal blad en op hun website. Provincie Groningen plaatst alle in iBabs openbaar gemaakte stukken voor Statenleden tegelijkertijd op hun website. Ook wordt informatie beschikbaar gesteld op basis van de archiefwet. Provincie Limburg streeft ernaar informatie zo snel mogelijk te publiceren en houdt zich daarbij aan de Algemene VG. Notulen en bijbehorende stukken worden direct gedeeld zonder wijzigingen, maar

de informatie op de website van provincie Limburg is vaak moeilijk te vinden. Provincie Noord-Brabant ontsluit notulen en bijbehorende stukken evenals Groningen in iBabs. Zodra er eventuele aanpassingen en verbeteringen zijn gedaan aan de notulen en bijbehorende stukken komt de informatie zo snel mogelijk online. Transparantie en helderheid staan hierbij op de eerste plaats, er zijn maar een paar zaken die niet AVG-technisch gepubliceerd kunnen worden. In de provincie Zuid-Holland worden besluiten en vergaderingen opgeslagen en ontsloten via Notubiz in plaats van iBabs. De griffie zet na de vergadering alles in het portaal en de dag na de vergadering worden alle vergaderingen opgeslagen en bijgewerkt in het systeem. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de AVG.

3.2.4 Ideaal informatiesysteem

Elke provincie heeft zijn eigen ideeën over hoe het ideale informatiesysteem eruit zou moeten zien en wat de belangrijkste functies moeten zijn. Zo zou een ideaal systeem voor Gelderland werkend, eenduidig en gemakkelijk doorzoekbaar moeten zijn. Documenten zouden gemakkelijk aan metadata moeten kunnen worden gekoppeld. Daarnaast zouden de verschillende systemen beter met elkaar gekoppeld moeten worden zodat men niet in elk systeem apart hoeft te zoeken naar notulen en bijbehorende stukken. In Groningen wordt nagedacht over een universeel systeem voor de hele regio Noord, waaronder ook Friesland en Drenthe vallen. Recente onderzoeken door de Noordelijke Rekenkamer tonen aan dat er behoefte is aan een gebruiksvriendelijk en efficiënt systeem in deze regio. Het ideale informatiesysteem voor Limburg zou bestaan uit een systeem dat door de overheid geïmplementeerd wordt. Zij nemen het KOOPsysteem als voorbeeld dat jaren geleden al is geïmplementeerd door de overheid. Dit beviel hun goed en zij zien dit ook als een stap naar een uniform systeem in geheel Nederland. Het systeem zou ervoor moeten zorgen dat informatie via de website ontsloten wordt, “maar informatie via de website is nu vaak moeilijk te vinden.” Noord-Brabant werkt al samen met gemeenten en andere partners in de regio om zo met een grotere clientèle bij iBabs terecht te kunnen. Het ideaal voor de provincie Noord-Brabant is dat veel partners zich hierbij aansluiten, zodat de systemen makkelijk gelinkt kunnen worden. Zuid-Holland wil graag naar een systeem dat verder teruggaat dan 2011. De provincie Zuid-Holland wil dat er niet alleen notulen en bijbehorende stukken worden opgeslagen, maar ook dat zij deze notulen en bijbehorende stukken categoriseren en dossiers aanmaken. Hierdoor kunnen Statenleden in de provincie op onderwerp en niet op datum zoeken wanneer zij iets terug willen vinden uit het archief.

3.2.5 Informatie vinden als Statenlid

Zoals hierboven beschreven is, zijn de systemen niet makkelijk navigeerbaar voor Statenleden, waardoor het voor hen moeilijk wordt om documenten en besluiten van meer dan twee jaar terug te vinden. De provincie Gelderland geeft aan dat “Statenleden echt moeite hebben met het vinden van informatie, als dat stateninformatiesysteem doet wat ik moet doen, dan is het vindbaar”, maar dat is dus niet het geval. Ook in Groningen geven ze aan dat oudere stukken moeilijk te vinden zijn voor Statenleden. Oudere stukken zijn namelijk niet te vinden in het online archief, dus moet men hiervoor in het papieren archief zoeken, wat meer tijd en moeite vergt. “Het makkelijkste is via het vergaderapplicatie systeem van iBabs. Dat gaat terug tot 2015 bij ons, daaronder hebben we natuurlijk nog veel oudere stukken, die zijn wel te raadplegen, ook via de website, maar dat dan moet je een heleboel heel vaak doorklikken, dat is niet makkelijk.” Daarentegen geeft de provincie Limburg ook aan dat een van de oorzaken juist is dat Statenleden denken dat iBabs een archiefsysteem is, waarin

alles te vinden is. “Je kunt dan vergaderingen terugkijken maar dat gaat maar tot 2012” anders moet je in het papieren archief zoeken als Statenlid. Als je het dan nog niet kan vinden of er zeker van bent of bepaalde stukken/besluiten bestaan over een specifiek onderwerp, kan je een verzoek indienen bij de griffie.

Ook in Noord-Brabant wordt voornamelijk iBabs gebruikt voor het ontsluiten van informatie naar Statenleden en burgers. Dit systeem heeft echter ook moeite met het vinden van oude documentatie. Doordat de zoekbalk van het systeem niet naar behoren werkt, worden sommige documenten “verbonden met directe linkjes naar de stukken”. Hierdoor staat het niet meteen bij de eerste zoekopdracht, maar moet een Statenlid doorklikken tot hij bij het juiste linkje komt. In tegenstelling tot de rest gaat het opzoeken van informatie door Statenleden in Zuid-Holland een stuk gemakkelijker. “De systemen worden met goede regelmaat vernieuwd en het opzoeken van informatie gaat relatief makkelijk”. Alleen het opzoeken van specifieke documentatie is moeilijk doordat documenten worden gekoppeld aan de tijd waarin ze worden geplaatst en niet het onderwerp. Wel zorgt dit ervoor dat als het bekend is wanneer een besluit is genomen ook oude documentatie makkelijker te vinden is.

4. Conclusies

4.1 Casus tussentijds vertrek

Aan de hand van de resultaten kunnen we antwoord geven op de hoofdvraag van dit deel van het onderzoek: *Wat zijn de redenen voor Statenleden om tussentijds te vertrekken uit hun ambt, in de periode van 20 maart 2019 tot en met 2022 en hoe verhouden politieke en niet-politieke redenen zich?*

Uit de resultaten van het onderzoek naar tussentijds vertrek is een aantal conclusies te trekken. Ten eerste is te zien dat er 147 Statenleden zijn vertrokken. Er is ook een aantal Statenleden vroegtijdig vertrokken en doorgeschoven naar de gedeputeerde staten en hebben daarmee dus niet de provinciale politiek verlaten. Vandaar dat deze ook niet zijn meegerekend bij de resultaten. Er zijn een aantal opvallende punten in grafiek 2 af te lezen. Er is hier namelijk te zien dat vooral de VVD en het CDA een groot aantal vroegtijdig vertrekkende leden hebben. Toch is in verhouding het aantal vertrekkende leden bij DENK en de lokale partijen het grootst. DENK heeft in de verkiezingen van 2019 landelijk vier zetels weten te bemachtigen voor de provinciale staten. Van deze vier leden zijn er twee gestopt en dus is het percentage vroegtijdig vertrekkende leden 50 procent. Vlak daarachter komt het vroegtijdig vertrek van leden van lokale partijen. Zij wisten in de verkiezingen van 2019 landelijk vijftien zetels voor zich te winnen. In grafiek 2 is verder af te lezen dat er zeven leden van lokale partijen vroegtijdig zijn vertrokken. Dit komt uit op een percentage van ongeveer 47 procent. Aan de andere kant zijn er ook partijen die relatief weinig vroegtijdig vertrekkende Statenleden hebben. De ChristenUnie & SGP hebben in totaal 46 zetels gewonnen tijdens de verkiezingen van 2019. Daarvan zijn maar drie Statenleden vroegtijdig vertrokken en dit komt uit op een percentage van ongeveer 6,5 procent. Ook de PVV heeft relatief weinig vroegtijdig vertrekkende Statenleden. Zij hebben in 2019 veertig zetels weten te bemachtigen. Hiervan zijn er maar vijf leden vertrokken. Dit komt uit op een vertrek percentage van 12,5 procent. In grafiek 1 is ook een interessante trend af te lezen. In alle provincies, behalve Overijssel en Noord-Holland, is het aantal vroegtijdig vertrekkende leden bij de coalitie ten opzichte van de oppositie groter.

De grootste reden van vroegtijdig vertrek was het bekleden van een andere politieke functie. Dit kan mogelijk suggereren dat een aantal Statenleden hun toenmalige functie als opstapje ziet voor een volgende stap binnen het openbaar bestuur. Daarnaast was de werkdruk een grote reden om vroegtijdig te vertrekken als Statenlid. 26 Statenleden hebben dit ook als reden aangegeven. Zij geven aan dat het combineren van een functie als Statenlid met ander werk ernaast als moeilijk ervaren wordt. Bij de categorie ‘Onvrede over de politiek’ is opvallend dat vijf van de dertien Statenleden aangeeft te stoppen door hun persoonlijke standpunt omtrent de stikstofproblematiek. Af en toe is te zien dat er zich een situatie afspeelt waarbij een Statenlid gedwongen moet stoppen. Voorbeelden hiervan zijn het verhuizen naar een andere provincie of ziekte. Ook kan men zien dat een aantal keer er niet echt een reden te vinden was voor het vertrek van een Statenlid. Dit kwam doordat er geen ontslagbrief of een andere bron was die het kon bevestigen.

4.2 Casus archivering

Aan de hand van de resultaten kunnen we antwoord geven op de tweede hoofdvraag van het onderzoek: *Hoe werken de informatiesystemen van de provincies en hoe kunnen Statenleden makkelijk aan relevante informatie komen van besluiten die meer dan 2 jaar geleden zijn genomen?*

Allereerst geven de interviews een schets van de informatiesystemen in de gesproken provincies. Hieruit komt naar voren dat elke provincie een eigen beeld heeft over het ideale archiveringssysteem, maar het er wel over eens is dat het systeem toegankelijk en eenduidig moet zijn. Het gebruik van meerdere systemen moet eenvoudiger zijn en deze systemen moeten makkelijk aan elkaar gekoppeld kunnen worden. De meeste provincies gebruiken een aantal systemen die langs elkaar werken, waaronder een systeem dat vergaderingen koppelt, een systeem dat archiveert en een systeem dat de informatie beschikbaar maakt voor het bredere publiek (burgers). Elke provincie slaat informatie op in haar eigen systeem op een eigen manier. Er is echter overeenstemming dat een dossier tool handig zou zijn bij het opzoeken van voorgaande besluiten over een bepaald onderwerp. Op die manier kunnen eerdere beslissingen over een onderwerp gemakkelijk worden gevonden en geraadpleegd voor beter geïnformeerde beslissingen. Hierdoor hoeven Statenleden niet door elke gepubliceerde vergadering te gaan, maar kunnen ze gericht zoeken. Provincies als Groningen en Noord-Brabant zijn al verder gevorderd in het proces en kijken actief naar samenwerkingsverbanden tussen andere provincies of zelfs lokaal naar een collectief van gemeentelijke actoren. In Noord-Brabant wordt als voornaamste reden hiervoor genoemd dat wanneer meer actoren met wensen naar iBabs (een digitaal platform voor bestuurlijke informatievoorziening) gaan, deze sneller worden bekeken. Limburg en Gelderland hebben daarnaast geïnvesteerd in de fractieondersteuning door onder andere het aannemen van een informatiemanager. De informatiemanager moet het archiveringssysteem overzichtelijk houden voor Statenleden en ze helpen met hun informatieverzoeken.

Concluderend laten de bevindingen zien hoe de informatiesystemen van provincies werken. Verder laten ze zien dat er behoefte is aan een makkelijk toegankelijk en uniform archiefsysteem dat in staat is om besluiten en bijbehorende stukken efficiënt op te slaan en te ontsluiten. Samenwerking tussen provincies en andere actoren kan hierbij een belangrijke rol spelen en ook het uitbreiden van de fractieondersteuning kan ervoor zorgen dat de provinciale informatiesystemen grote stappen kunnen zetten in de juiste richting.

Ten tweede geven de resultaten ook inzicht in de manier waarop Statenleden het makkelijkst aan relevante besluiten komen die ouder zijn dan twee jaar. Hierin is te zien dat als gevolg van de slecht ingerichte systemen vooral oudere informatie niet makkelijk te vinden is. In de provincies Groningen, Limburg en Noord-Brabant gaan Statenleden hierdoor informatie zoeken in het vergadersysteem iBabs waarin wel vergaderingen terug te vinden zijn, maar dit is geen archiefsysteem voor documenten. Dit zorgt ervoor dat net zoals in Gelderland, waar het systeem helemaal niet werkt, Statenleden aankloppen bij de griffie en de fractieondersteuning voor oudere documentatie. Alleen provincie Zuid-Holland heeft de systemen beter op orde, doordat deze regelmatig worden bijgewerkt. Dit maakt het voor Statenleden makkelijker oudere documenten te vinden, maar ook hier is specifiek en gericht zoeken voor Statenleden erg moeilijk. Kortom, oudere specifieke documentatie in de provincies is nauwelijks zelfstandig te vinden, waardoor al snel moet worden aangeklopt bij griffie en fractieondersteuning voor documenten, maar ook voor hen is het moeilijk gericht te zoeken.

5. Aanbevelingen

5.1 Casus tussentijds vertrek

5.1.1 Werkdruk verlagen

Werkdruk is een term die in de afgelopen jaren steeds meer genoemd wordt. Volgens Van Leeuwen et al. (2019) kan werkdruk leiden tot zowel positieve als negatieve gevolgen. Een hoge werkdruk leidt in veel gevallen tot stress (Oerlemans et al., 2013). Stress op de werkplek zal voor velen geen onbekend fenomeen zijn en kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben. Negatieve gevolgen van stress door werkdruk zijn gezondheidsklachten, afgenomen prestaties en absentieïsme (Leeuwen et al, 2019). Zowel in ons onderzoek als het onderzoek van Van Wijnen en Hulsen (2015) wordt aangegeven dat werkdruk een prominente reden van vertrek is onder Statenleden.

De Statenleden geven aan hun werk als Statenlid moeilijk te kunnen combineren met ander werk of hun privéleven. Door de werkdruk als Statenlid te verlagen, kan het combineren ervan makkelijker worden voor veel leden. Drie van de tien Provinciale Statenleden vinden de werkdruk te groot door het aantal uren dat vergaderd wordt (Van Wijnen en Hulsen, 2015). Het gaat hierbij niet alleen om het aantal uren dat ze in de vergadering zitten, maar ook vooral de voorbereiding die ze hieraan kwijt zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de stukken die ze moeten voorbereiden over ingewikkelde kwesties. Een groot deel van de Statenleden geeft aan dat ze naast hun werk als Statenlid ook ander werk hebben. Het voorbereiden en aanwezig zijn bij vergaderingen in combinatie met ander werk brengt een hogere werkdruk met zich mee.

Uit onderzoek van Van Wijnen en Hulsen (2015) blijkt dat 62-86% van de volksvertegenwoordigers behoefte heeft aan meer ondersteuning om de werkdruk te verlagen. Om de werkdruk voor Statenleden te verlichten, kan er voorzien worden van ondersteuning in de voorbereiding van de stukken. Driekwart van de Statenleden wordt ondersteund door fractie-assistenten en geeft aan dat dit een positief effect heeft op de verlaging van de werkdruk (Van Wijnen en Hulsen, 2015).

Ondersteuning heeft dus een positief effect op het verlagen van de werkdruk en dit kan ook door andere leden of organen van de provincie gedaan worden. Uit onderzoek van Van Wijnen en Hulsen (2015) blijkt dat circa 70-80% van de Statenleden aangeeft tevreden te zijn over de ondersteuning van fractie-assistenten, griffie, collega-fractieleden en ambtenaren. Zij helpen goed om de werkdruk onder Statenleden te verlagen.

Het ondersteunen van Statenleden door intensiever samen te werken met organen binnen de Provinciale Staten zorgt ervoor dat de werkdruk vermindert. Als men deze werkdruk weet te verminderen zal er ook mogelijk een vermindering van het aantal tussentijds vertrekkende Statenleden gerealiseerd kunnen worden. Ook het terugdringen van het aantal vergaderingen kan zorgen voor meer tijd en dus een verlaagde werkdruk. Door meer ondersteuning te realiseren en minder vergaderingen te houden, zullen meer Statenleden hun functie met andere activiteiten kunnen combineren. Het is echter belangrijk om ervoor te zorgen dat de werkdruk niet simpelweg wordt verplaatst naar andere organen. Een optimaal functionerende Provinciale Staten vereist tevredenheid en optimale prestaties van alle betrokken partijen. Daarbij mogen ook administratief medewerkers niet te veel werkdruk ervaren, om verloop binnen die functies te voorkomen.

5.1.2 Vergoeding verhogen

Uit onderzoek van Van Wijnen en Hulsen (2015) blijkt dat veel Statenleden hun vergoeding te laag vinden in vergelijking met het werk dat ze doen. Veel Statenleden vertrekken dus ook naar andere functies binnen de politiek. De meest voorkomende zijn als gemeenteraadslid, burgemeester of wethouder.

Het gemiddelde brutoloon per maand van een Statenlid ligt op 1574 euro (nationaleberoepengids, z.d.). Dit is ongeveer evenveel als raadslid van een middelgrote gemeente (NOS, 2022).

- Het jaarloon van een gemeenteraadslid is afhankelijk van de grootte van de gemeente waarin wordt gewerkt. Het bruto jaarloon van een raadslid kan lopen van 12.000 tot 33.000 euro per jaar (Loonwijzer, z.d.). Dit loon is ongeveer gelijk aan die van een Statenlid.
- Voor wethouders geldt dat er een salaris van 75.000 tot 155.000 euro kan worden verdiend (Loonwijzer, z.d.). Dit loon ligt fors hoger dan de vergoeding die een Statenlid ontvangt. De reden hiervoor is dat een wethouder wel een full-time functie is en een Statenlid niet.
- Een burgemeester kan een vergoeding van 98.000 tot 180.000 euro per jaar krijgen (Loonwijzer, z.d.). Ook dit is een full-time job met veel verantwoordelijkheid.

Uit deze gegevens is af te leiden dat vooral het salaris van een burgemeester en wethouder een flinke opstap is in verhouding tot het salaris van een Statenlid. Dit zou ook een reden kunnen zijn voor veel Statenleden om te vertrekken naar een van deze functies. Het salaris van een gemeenteraadslid ligt dichterbij de buurt van de vergoeding van een Statenlid. Toch is het salaris als gemeenteraadslid bij een grote gemeente fors hoger en dit hogere loon zou aantrekkelijk kunnen zijn voor Statenleden die vinden dat ze te weinig verdienen. Ook de gewerkte uren van een gemeenteraadslid komen overeen met die van een Statenlid. Een gemeenteraadslid moet ongeveer 14 tot 24 uur per week werkzaam zijn voor een gemeente (Loonwijzer, z.d.). Voor een Statenlid is dat sterk afhankelijk van de provincie, maar het gemiddelde ligt op 22,6 uur per week (Bekker, 2023). Voor de Statenleden betekent dit dat ongeveer hetzelfde aantal uren in sommige gevallen een hoger salaris kan opleveren als gemeenteraadslid.

Naast de hoge werkdruk, wordt uit onderzoek ook aangegeven dat een te lage vergoeding zorgt voor twijfels bij de Statenleden (Van Wijnen en Hulsen, 2015). Een hogere vergoeding als Statenlid zou ervoor kunnen zorgen dat het verschil met salaris binnen een andere functie in het bestuur kleiner is. Dit zou sommige Statenleden ervan kunnen weerhouden om tussentijds te veranderen van ambt. Daarnaast is de verhoging van de vergoeding ook een blijk van waardering naar de Statenleden toe. Dit zal het gevoel van ontevredenheid kunnen verlichten en tussentijds vertrek kunnen terugdringen. Echter is het salaris niet de enige reden dat veel Statenleden tussentijds vertrekken. Het is vaak een combinatie van redenen die ervoor zorgen dat ze besluiten het ambt te verlaten. Een te lage vergoeding in combinatie met een te hoge werkdruk wordt wel in beide onderzoeken veelal aangegeven als reden voor tussentijds vertrek. In een voorstel dat het kabinet voor advies gaat voorleggen aan de Raad van State staat de verhoging van de vergoeding van Statenleden (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2023c). Het is een verhoging van 1329 euro bruto per maand naar 1895 euro per maand (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2023c).

5.2 Casus archivering

5.2.1. Universeel systeem implementeren via het rijk

Om ervoor te zorgen dat informatie gemakkelijk toegankelijk is voor Statenleden en tevens burgers, zal de invoering van een volledig nieuw systeem de oplossing kunnen zijn. Wenselijk is dat het rijk het voortouw neemt in het implementeren van een systeem en ervoor zorgt dat het systeem geleidelijk in omvang en functies toeneemt. Het rijk kan dan ook randvoorwaarden vastleggen zoals het zo ver mogelijk digitaliseren van de bestanden in de archieven. Het uiteindelijke doel van dit systeem is dat alle documenten van alle provincies in één systeem toegankelijk zijn en dat documentatie over grote onderwerpen gemakkelijk te vinden is.

Digitalisering heeft een grote impact gehad op de archivering binnen de overheid. Waar het in eerste instantie gaat over de werkprocessen in eigen organisatie is de transformatie naar een gezamenlijke digitale infrastructuur van groot belang voor de toegankelijkheid en gebruik van informatie. De opbouw hiervan leidt tot herschikking van taken en een goed voorbeeld hiervan zijn de ‘shared service’ organisaties, zoals het KOOP (Abels, 2017). “Een belangrijk effect van deze ontwikkeling is dat deze organisaties steeds grotere databestanden voor de overheid beheren, maar geen ‘eigenaar’ zijn van die informatie” (Abels, 2017, p. 25). Dit wordt ook wel uitplaatsen genoemd en heeft dus als voordeel dat data van meerdere organisaties op een plek terug te vinden is in een gemakkelijk doorzoekbaar systeem. Het rijk kan net zoals bij het KOOP is gedaan dit systeem gaandeweg verder implementeren. KOOP zorgt ervoor dat alle officiële publicaties van centrale en decentrale overheden eenvoudig en toegankelijk te vinden zijn (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2023).

Hierbij moeten provincies zelf ervoor zorgen dat zij alle data in het systeem verwerken zoals ook door de provincies en gemeenten gedaan wordt bij het KOOP. De voordelen van een universeel informatiesysteem zijn talrijk. Ten eerste hoeven de Statenleden niet meer door meerdere onduidelijke systemen te navigeren, wat tijd en moeite bespaart. Ten tweede vermindert het de kans op miscommunicatie en fouten als gevolg van onvolledige of ontbrekende informatie, wat kan bijdragen aan completere politieke debatten en beleidsvoorstellen (Kwakkel & Heslinga, 2022). Ten derde maakt het de samenwerking tussen verschillende provincies gemakkelijker, waardoor de efficiëntie en doeltreffendheid van de besluitvormingsprocessen toeneemt, vooral in regio’s die veel samenwerken en waar de behoefte aan kennis over besluitvorming in vergelijkbare situaties in andere provincies groot is (Kwakkel & Heslinga, 2022). Ten vierde vergroot het de transparantie en verantwoording, omdat alle informatie gemakkelijk toegankelijk is voor zowel Statenleden als burgers, wat daarmee bijdraagt aan de Wet Openbare Overheid, waarbij ook de archiefwet in acht genomen moet worden.

De invoering van een nieuw systeem kan echter ook uitdagingen met zich meebrengen. De initiële investering kan aanzienlijk zijn en de overdracht van alle bestaande documenten en informatie naar het nieuwe systeem kan tijdrovend zijn en aanzienlijke middelen vergen. Echter, doordat er wordt gekozen voor een shared service systeem waarbij documentatie dus niet volledig wordt overgedragen, maar wordt uitgeplaatst, zal dit tijd en kosten besparen. Daarbij moet er ook aandacht worden besteed aan de status van de informatievoorziening. Wij adviseren dat data wordt bewaard bij de provincies zelf en dat het systeem gezien kan worden als kopieën van overheidsinformatie die zich ergens anders bevinden. Dit komt overeen met het systeem van KOOP en zorgt ervoor dat het niet concurreert met

de archiefwet (Abels, 2019). Het integreren van diverse systemen en databanken in één systeem kan complex zijn en technische expertise vereisen. Een voorbeeld hiervan is het stopzetten van het ICT Platform voor Open Overheidsinformatie (PLOOI). PLOOI blijkt niet geschikt voor de nieuwe wettelijke basis die wordt ingevoerd door de Wet Open Overheid, en het aansluiten van meer dan 1000 bestuursorganen is daarmee ook niet mogelijk. Het adviescollege ICT-toetsing beveelt daarom aan om een nieuw systeem te ontwikkelen dat eenvoudiger werkt en is uitgerust met een verwijzindex en werkende zoekfunctie (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2023b).

Het aanleggen van een nieuw systeem biedt tevens de mogelijkheid om de problemen met de provinciale archiefsystemen op te lossen. Ons advies luidt om het nieuwe systeem zodanig in te richten dat op de hoofdpagina een link naar de provincies wordt weergegeven, waarbij op de provinciale pagina verschillende koppen met themadossiers te zien zijn (vergelijkbaar met het doorklikken naar meerdere mappen op Google Drive, Appendix H). Zo kunnen de provincies werken aan een efficiënt en toegankelijk informatiesysteem voor zowel Statenleden als burgers. Om problemen te voorkomen zoals bij het PLOOI moet het universele informatiesysteem geleidelijk in worden gevoerd, met een duidelijk stappenplan en tijdschema voor de integratie. Dit maakt een zorgvuldige planning en uitvoering mogelijk.

5.2.2. Bestaande systemen makkelijker inrichten

Een manier om bestaande systemen voor het beheer van provinciale informatie te verbeteren en te vergemakkelijken is het gebruik van overlay software. Deze software kan meerdere systemen integreren en een uniforme interface bieden voor het zoeken en raadplegen van informatie. Door verschillende systemen te integreren, kan overlay software de tijd en moeite die nodig zijn om informatie te vinden, verminderen en het risico verkleinen dat belangrijke informatie die in het ene systeem is opgeslagen, en in het andere niet, wordt gemist. De overlay software kan worden gebruikt om documenten te doorzoeken aan de hand van: trefwoorden, namen van auteurs, documenttypes en andere metadata, etc. Hierdoor is het voor Statenleden gemakkelijker om snel de informatie te vinden die zij nodig hebben.

Een andere manier om bestaande systemen te verbeteren is het creëren van dossiers voor belangrijke kwesties zoals de stikstofcrisis. Een dossier is een verzameling documenten over een specifiek onderwerp. Door dossiers aan te maken kunnen alle documenten met betrekking tot het onderwerp gemakkelijk op één plaats worden geraadpleegd en beheerd. Hierdoor is het voor de Statenleden gemakkelijker de informatie te vinden die zij nodig hebben. In recent onderzoek komt naar voren dat het belangrijk is voor de kwaliteit om besluitvorming te voorzien van een tijdlijn waarop besluiten zijn genomen. Daarnaast zijn dossiers aangevuld met relevante onderzoeken van de rekenkamer, of besluitvorming van andere overheidsorganen ook belangrijk voor de kwaliteit van besluitvorming (Kwakkel & Heslinga, 2022). Uit dit onderzoek blijkt ook dat voor verbetering en tevens vindbaarheid van statenstukken het belangrijk is dat er een kwaliteitskader is opgesteld voor statenstukken. Deze stukken moeten aan de hand van een tijdlijn verbonden zijn met een directe koppeling aan stukken die over hetzelfde onderwerp gaan. Verder is het ook belangrijk dat de dossiers aangevuld worden met belangrijke besluiten vanuit andere overheidsorganen. Daarbij wordt het belang van de kwaliteitscriteria benadrukt door minimaal een keer per statenperiode de stukken te controleren (Kwakkel & Heslinga, 2022).

Naast het feit dat er behoefte is aan het aanmaken van dossiers is er ook behoefte aan een digitaliseringsslag binnen de provinciale staten. Bij de geïnterviewde provincies wordt er aangegeven dat digitale archieven maar tot een beperkt jaartal gaan. Bij complexe vraagstukken is er de behoefte dat Statenleden naast het dossier tool natuurlijk ook zo ver mogelijk terug in de tijd kunnen gaan omtrent deze vraagstukken. Zo is het duidelijker voor Statenleden hoe lang bepaalde vraagstukken al spelen en wat er in het verleden al is gezegd over deze vraagstukken.

Er zijn echter ook een paar kanttekeningen. Een mogelijk negatief punt van overlay software is echter dat het een aanzienlijke investering in tijd en middelen kan vergen om meerdere systemen te integreren. Ook kan het lastig zijn ervoor te zorgen dat de in de verschillende systemen gebruikte metadata compatibel zijn, wat kan leiden tot inconsistenties in de zoekresultaten. Ook het opstellen van dossiers voor belangrijke kwesties vereist zorgvuldige planning en coördinatie om ervoor te zorgen dat alle relevante documenten worden opgenomen en dat de tijdlijn nauwkeurig en actueel is. Als dit niet goed gebeurt, kan dit leiden tot verwarring en fouten in de besluitvorming. Het digitaliseren van zo veel mogelijk data zo ver mogelijk terug in de tijd kan ook een aanzienlijke drain zijn op tijd en middelen. Echter zijn de voordelen nog steeds groter in vergelijking met eventuele nadelen. Door overlay software te gebruiken, kunnen Statenleden tijd en moeite besparen bij het zoeken naar informatie, waardoor zij zich meer kunnen concentreren op het analyseren en nemen van beslissingen. Het gebruik van dossiers voor belangrijke kwesties zorgt ervoor dat alle relevante informatie gemakkelijk toegankelijk is en in de tijd kan worden gevolgd. Het zo ver mogelijk digitaliseren van archieven helpt ook bij het nemen van beter geïnformeerde besluiten en het voorbereiden op debatten.

5.2.3 Voorlichting voor Statenleden

Het vergemakkelijken van het vinden van informatie kan op een paar manieren invulling krijgen. Er zijn al een tweetal aanbevelingen genoemd, namelijk het opzetten van een universeel systeem vanuit het rijk, en het makkelijker inrichten van bestaande systemen. Daarnaast kan men natuurlijk ook de mensen die in het systeem willen werken helpen. In appendix F staat ook:

“Bob Smits: [00:24:23] Dus wij vanuit de griffie uh hebben de dossier tool en en die inwerk cursus proberen daar toch wel echt de eerste de eerste helpende hand te bieden en en natuurlijk al het aanbod dat als je iets zoekt dat je altijd even kan bellen naar je adviseurs. Daarvan zijn we ook van dienst. Maar wij ... wij zeggen ook wel tegen fracties dat kennisoverdracht ook deels door hen moet gebeuren. Dus uhm, wij doen ons best. Wij brengen iemand zo goed mogelijk op vlieghoogte, maar dit is wel een gedeelde verantwoordelijkheid”.

Dit is in lijn met een onderzoek dat is gedaan door (Leguijt, 2018) hierin wordt namelijk gezegd: “Het is volgens Yakel en Torres (2003, p. 77-78) de taak van de archivaris om de gebruiker archief intelligentie bij te brengen, zodat beginnende gebruikers ervaren gebruikers worden”. Het is belangrijk dat dus vooral de Statenleden die nog niet zo veel ervaring hebben met dit soort systemen worden ondersteund. Het is dus raadzaam om een algemeen document te hebben waarin Statenleden geïntroduceerd worden aan de algemene systemen die de provincie gebruikt. Dit document zal echter door de verscheidenheid aan systemen in provincies echter wel per provincie anders ingevuld worden. Globaal zou bijvoorbeeld de griffie een bestand kunnen uitbrengen met een stappenplan dat het beste bij hun provincie past.

Het zal er globaal zo uit kunnen zien:

1. (Nieuwe) Statenleden kennis laten maken met de systemen via een begincursus/inloopuurtje.
  - Vertellen hoe bijvoorbeeld Notubiz, IBABS, of de gebruikte software werkt.
2. Wegwijs maken hoe het digitale archief werkt en hoe ver deze terug gaat.
  - Vertellen waar men kan zoeken op de site of op het digitale platform zelf en hoe ver deze ongeveer terug gaat.
3. Vertellen hoe niet digitale informatie wordt opgeslagen, bewaard en overgedragen.
  - Belangrijk is de archiefwet omtrent hoe provincies dit doen. Echter verschilt het per provincie hoe hier invulling aan wordt gegeven.
4. Vertellen wat er allemaal te vinden is in de Regionale Historische Centra.
  - Veelal is niet alles gedigitaliseerd of neemt dit veel tijd in beslag voor een RHC. Afhankelijk van het antwoord bij vraag twee kan men vertellen aan de Statenleden hoe je oudere niet gedigitaliseerde informatie kan opzoeken.
5. Wegwijs maken bij het vinden van betrouwbare bronnen op het internet.
  - Niet iedereen is even vaardig met computers of het internet. Belangrijk is als men informatie uit andere bronnen haalt dan de hierboven genoemde bronnen dat er op wordt gewezen dat niet alles online even betrouwbaar is.

Hierdoor wordt een eerste stap gezet om algemene vragen snel te beantwoorden en deels ook te voorkomen.

Literatuur

- Abels, B. (2017). *Open, openbaar, organiseren? Digitalisering en openbaarheid archieven*. Nationaal Archief.
https://www.google.com/search?q=Open%2C+openbaar%2C+organiseren%3F+Digitalisering+en+openbaarheid+archieven&rlz=1C1GCEA_enNL1052NL1058&oq=Open%2C+openbaar%2C+organiseren%3F+Digitalisering+en+openbaarheid+archieven&aqs=chrome..69i57j69i60l2.201j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8
- Abels, B. (2019). *Jouw depot, mijn depot?: Verandering langetermijnbewaring overheidsinformatie*. Nationaal Archief.
https://kia.pleio.nl/file/download/d2108d53-ef92-443e-8d91-272ab4ff4f2d/1570712827na_rapport_jouwdepotmijndepot_web.pdf
- Archiefwet 1995. (2022, 1 mei). Geraadpleegd van
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0007376/2022-05-01>
- Bekker, H. (2023, 27 januari). Eén op vier statenleden vertrok tussentijds. *Binnenlands Bestuur*.
<https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/onderzoek-middenbestuur-de-periode-2019-2022>
- Daadkracht. (2019). Nationaal statenleden onderzoek 2019.
<https://www.daadkracht.nl/wp-content/uploads/2020/12/Nationaal-Statenledenonderzoek-2019.pdf>
- Koster, Y. (2019, 6 maart). Kwart Statenleden haakt tussentijds af. *Binnenlands bestuur*.
<https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/kwart-statenleden-haalt-eindstreep-niet>
- Kwakkel, K., & Heslinga. (2022). *Kennis maakt kracht: Het versterken van het Institutioneel Geheugen van Provinciale Staten van Fryslân*. Noordelijke Rekenkamer.
<https://www.noordelijkerekenkamer.nl/zoeken?s=Het+versterken+van+het+Institutioneel+Geheugen+van+Provinciale+Staten+van+Frysl%C3%A2n>
- Van Leeuwen, A., Van Dam, K., & Van Ruyseveldt, J. (2019). Werkdruk: vriend of vijand? *Gedrag & Organisatie*, 32(4), 225-249. <https://doi.org/10.5117/2019.032.004.00>
- Leguijt, J. (2018). Digitale onderzoekomgevingen van archiefdiensten. [Masterscriptie, Universiteit van Amsterdam]. Kia.pleio.
<https://kia.pleio.nl/file/download/ebc51751-d6c1-4cb6-8c7e-be1b62c87682/1549463633janna%20leguijt%20masterscriptie%20informatiewetenschappen%202018%20rondsturen.pdf>
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2023a, 15 februari). *KOOP Kennis- en exploitatiecentrum officiële overheidspublicaties*.
<https://www.koopoverheid.nl/officialie-overheidspublicaties>

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2023b, januari 11). *PLOOI | Platform Open Overheidsinformatie*.
<https://www.koopoverheid.nl/voor-overheden/rijksoverheid/plooi-platform-open-overheidsinformatie>
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (2023c, 27 januari). *Vergoeding Statenleden en algemeen bestuursleden van de waterschappen omhoog*. Rijksoverheid.
<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/01/27/vergoeding-statenleden-en-algemeen-bestuursleden-van-de-waterschappen-omhoog>
- NOS. (2022, 11 oktober). *Leden Provinciale Staten gaan meer verdienen*.
<https://nos.nl/artikel/2447967-leden-provinciale-staten-gaan-meer-verdienen>
- Oerlemans, W., Tweehuysen, H., Taris, T., Bakker, A., Brinkman, D., Watez, C., ... & Wielaard, P. (2013). Dossier werkdruk. Geraadpleegd op 22 februari 2023, van arbokennisnet. nl.
- Salaris raadsleden, wethouders en burgemeesters. (z.d.-b). WageIndicator Foundation.
<https://loonwijzer.nl/salaris/salaris-politici>
- Statenlidnu. (z.d.). *Goede ondersteuning, sterke democratie*.
<https://www.statenlidnu.nl/onderzoek/goede-ondersteuning-sterke-democratie>
- Van Wijnen, P., & Hulsen, M. (2015). *Het aanzien van het politieke ambt*. Overheid in Nederland.
https://www.eerstekamer.nl/nonav/overig/20151214/het_aanzien_van_het_politieke_amt_2/document
- Yakel, E., & Torres, T. (2003). AI: Archival Intelligence and User Expertise. *The American Archivist*. 66(1), 51-78. <https://doi.org/10.17723/aarc.66.1.q022h85pn51n5800>

Appendix A: Databestand

https://docs.google.com/spreadsheets/d/e/2PACX-1vT7hEzYZYUyrBO4St8kC82Xn3KqK61JiLRvoEUU_I7ypUNfAjAJbyeOOefQJP28Lw/pub?output=xlsx

Transcript interview griffier Gelderland

Geïnterviewde: Franske van Hooijdonk (R)

Interviewer: Cas Janssen (I)

Datum: 24-02-2023

Plaats: Online

I: Nou ja, eerst misschien even wel handig om iets over u te weten. Wat is precies de functie? Hoe lang bent u al een dienst voor de provincie? Dat soort dingen.

R: Ik werk nu twee jaar bij de provincie Gelderland als griffier en sinds mijn afstuderen in 2003 werk ik als griffier en werk ik dus in het openbaar bestuur, eerst bij gemeentes en nu bij de provincie, dus dan hebben we het over 20 jaar.

I: Oké en wat, wat zijn vooral de taken als als statengriffier.

R: Oh jeetje ja, ge in. Als ge, firma ook als griffie is, zijn we verantwoordelijk voort zoals zodat, zoals ze dat heel mooi in Engeland noemen trouwens mijn collega is daar het faciliteren van democratische processen. In de meest brede zin van het woord. Dat is van heel basaal en dan ga ik even, zeg maar het niveau van m'n team door. Dus van het PDF van bestaan, het anonimiseren tot het boeken van zalen bloemen, koffie, grondwet uitdelen tot en persberichten twitter infografic werkbezoek, participatie, markten tot strategisch advies. Dus we hebben vier, vijf staten adviseurs die WO geschoold zijn en bestuurskunde of politicologie hebben gestudeerd en die zijn de hele dag bezig met. Wat hebben we onze staten nodig om besluiten kunnen nemen? Op proces, op inhoud en informatievoorziening naar daarboven zit de griffier, dat ben ik. Ik ben de eerste adviseur van Provinciaal de staten, maar ook van de commissaris bijvoorbeeld, maar ook van een provinciesecretaris op alle vlakken verkiezingen, onderhandelingen we moties-Van wantrouwen, Herijken van de werkzaamheden zoeken dat de staten in positie komen. Dat soort zaken en we verhouden ons ook tot accountant die in dienst is van een provincie, de Provinciale Staten en reken kan Oost-Nederland nou, dat is allemaal intern. Dat is ook te veel, alleen buiten de partners en we zitten ook in Den Haag met dus de lobby van onze griffiers, samen met de griffier van Zuid-Holland en Brabant, met de commissaris. En de statenlid en vereniging met u ons ook tot het IPO Interprovinciaal overleg.

I: Dus dat is een uitgebreide takenpakket, en dus op op welke manier worden, ja ze maar vergaderingen en besluiten in de provincie opgeslagen en openbaar gemaakt.

R: Maar ja, we hebben, je hebt daar natuurlijk verschillende soorten systemen voor, dus je hebt dat is best een beetje een, een taai onderwerp, want wij ontsluiten data voor onze inwoners. Dus elk iedereen in de hele wereld kan in principe lezen, waarbij over vergaderen. Dan is dat nog wel ook. Dat zijn dus dus dat is één en we ontsluiten ook heel veel data informatie die niet met vergaderingen te

maken hebben, wel, maar wel met de informatievoorziening die tussen de buiten wachten en onze staten, maar ook tussen ps en GS verlopen. Nou, dat zou bijvoorbeeld staten brieven en nou een beetje dat allemaal. Dat ontsluiten wij dus naar buiten, ja, of een definitieve vorm. Of als we daarover moeten, dan nog in in ontwerpfase en na vergaderingen worden de besluiten definitief. Dus de subsidie, verstrekking aan een oostpolders dans gezelschap van de provincie van Gelderland dus dat moet een besluit kunnen komen. Daar wordt geld aan. Dat wijzigen, dat pdf we en dat hangen we in een systeem dat ontsluiten we naar buiten, intern hebben we een, een zakensysteem heet dat en dat is ons archief.

I: Ja en zitten, daar merk je daar nog veel knellen en verbeterpunten zeg maar, en hoe dat allemaal opgeslagen wordt.

R: Ja, nee, dus je hebt zeg maar archief en vroeger had je ook nog een papier archief en een stuk, ja, die je krijgt. Echt een heel taai onderwerp hoor. Dus we hebben dat Doc base. Dat is het zakensysteem dat gebruiken we al 20 jaar. Nou, ik, ik ben blij dat ik niet in hoeft te werken. Heb ik mensen voor in het team en een deel van het papieren archief en het digitale archief is overgedragen naar het Gelders archief.

I: Oké, dus dat is wel een soort van spin, allemaal van verschillende archieven die overlopen.

R: Wmo Voorziening en je hebt natuurlijk gewoon archiefinspecteur, he, dus die vindt er ook van alles van. Nou, DA's een beetje het speelveld en wij ontsluiten die data naar buiten toe met een stateninformatiesysteem dat zullen de collega's ook benoemen. Dat is een SIS een startinformatie systeem en DA's gewoon een software pakket. Wat we inkopen bij een leverancier zijn vier, vijf spelers voor in de maak. Dat zijn alleen maar Europese aanbesteding gaat over veel geld. En die ontsluit onze data.

I: Is dat per? Per provincie kan altijd verschillen van oké, oké, dus dat is wel d'r komt d'r zijn wel veel verschillende archieven, en dat banken die.

R: Een stuk is intern he en een stuk dan is zeg maar naar buiten voor iedereen die het wil lezen.

I: Ja, oké, en.

R: Bij de eerste die ik heb, die je spreekt of niet?

I: Ja, ja, van mij wel, ja, nee, oké, dan heb ik wel een beetje een beeld, want ja, wij doen dat natuurlijk onderzoek om om dat een beetje wat efficiënter te kunnen inrichten want een beetje best practices zijn van verschillende gemeentes maar als ik het hier zo hoor, heb je dan gewoon, ja, wel vier verschillende in gebieden waar je allemaal data hebt. En dat kan ook. Dus als stel nou een Statenleden

wil informatie weten over een bepaald onderwerp van een paar jaar terug, kan hij dat dan makkelijk vinden of is dat gaat dat wel, was wel een gedoe.

R: Ja, ja, maar je hebt ook meteen nee. Dus in principe, als dat stateninformatiesysteem doet wat ik moet doen, dan is het vindbaar.

I: Oke.

R: Omdat maar en dan heb je bij ons ook nog naar een ons als Gelderland, daar hebben een systeem dat niet doet wat ie moet doen en wij gaan dus ook op nu aanbesteden en we hebben de huidige leverancier de wacht aangezet.

I: Maar is dat? Is dat software?

R: Ja, ja, Je zou eigenlijk eens even moeten kijken hoe de verschillende provincies dat hebben gedaan. He, dus je gaat naar de provincie, website en dan ga je naar een vraagstuk of je kan na een cis heet dat of bij grote gemeente. He, dat is een raadsinformatiesysteem en je ziet dat daar heel veel verschillende soorten informatie ontsloten wordt. Dus dan gaat het over Statenleden wie zijn ze? Wat doen ze? Nevenfuncties hebben ze, wat hebben ze gestemd, gezegd en wat doen ze op social-media nou, daar heb je zeg maar verschillende soorten documenten en aan al die documenten documenten geeft we metadata mee. En hoe beter wij metadata meegeven dus wat voor soort documenten is het, welk nummer heeft het? Waar gaat het over? Van welke partij is het, van welke gedeputeerde is het? Wanneer is het besproken? Hoe is het afgedaan als wij dat heel zorgvuldig doen en een statenlid gaat zoeken, dan rolt het steeds beter. D'ruit zeg maar.

I: Ja, dan is makkelijker vindbaar gewoon.

R: Ja dus, en als je dus een slecht systeem hebt en je hebt een slechte metadata meegegeven lees de provincie Gelderland, want dan rolt er niks uit.

I: Nee.

R: behalve 10000 documenten die lukraak door elkaar in staan.

I: Ja, dat heb ik zelf wel ook ondervonden inderdaad.

R: Ja, niemand gebruikt een systeem, maar daar doe jij je onderzoek voor. Wat je dus krijgt dat is veel interessanter is. Toevallig ben ik van de week gebeld, door zo'n bedrijf he. Dus nou, die systemen staan vol informatie, al dan niet goed met metadata geormerkt zeg maar d'r zijn dus nu bedrijven die

zeggen van ja, dat die zoeksystemen, die werken onvoldoende. Wij bieden een soort overlay aan, waardoor wij het zoekstelsel gaan doorzoeken.

I: Oké, ja dan komen er dus twee lagen.

R: Dan komt er wel wat uit.

I: Voor oké, dus dan, maar je moet als nog wel. Je zoekt dan op die trefwoorden natuurlijk, als je iets wel vinden, oké, dan heb ik wel een beeld daarbij en die helpt daar dan wel bij.

R: Dat werkt dus niet he, met het oude systeem. Wat wij daarnaast ook moeten doen, is, wij maken, dossier, zijn he. Dus wij zeggen bijvoorbeeld stikstof, energietransitie ruimtelijke puzzel, de bodembouw opgaven van Hugo de Jonge, dat zijn hele grote thema's en als service van de zaak bouwen wij voor onze statenleden een dossier heet dat dan, waarbij in de timelap is te zien van: hé, wat is wanneer besloten, welke informatie hebben we wanneer ontvangen en was dat de informatie vanuit als een provincie zelf of kwam dat van gemeentes of kwam dat van het rijk.

I: En is dat? Is dat ook voor informatie die verder teruggaat gewoon of wordt dat vanaf nu gedaan?

R 2: Nee, wij houden dit bijvoorbeeld. Stikstof hebben we gevuld. Nou, dat zal teruglopen toen 2019 of zo.

I: Ja, maar dan kun je niet tien jaar terug in de tijd daarvan.

R: Ja want toen hadden we nog geen stikstof probleem.

I: Nee-ja, oké, dat snap ik natuurlijk maar.

R: Nee, wij doen dat nu, zeg maar, en de gemeentes doen dat al wel langer en het zijn de grote, lastige dossiers die zeg maar beginnen maar ook eindig zijn niet voor elk onderwerp wordt een dossier bouwen en we denken waar bijten statenleden zich stuk op, dat is niet het jaarverslag, vergunningen, dat is wel stikstof later een dossier gaan bouwen voor stikstof. Nou dan dus dat is een beetje de afweging die we daarmee maken en het is zo proberen te heeft. Onze Statenleden hebben echt moeite met het vinden van een informatie.

I: Ja, dus daar zou eigenlijk, zou dat niet eigenlijk gewoon een ja eigenlijk met daarvoor een heel makkelijk, universeel systeem voor zijn. Maar wordt er dan ook bijvoorbeeld? Werk jullie samen met andere provincies over hoe zij die informatievoorzieningen doen?

R: Nee, we hebben wel, we hebben wel als griffies hebben wij, om de drie weken hebben wij overleg, ze zijn we met twaalf in dit land en we hebt het welles over met namen nu wij opnieuw gaan aanbesteden en d'r zijn maar twee drie-partijen die echt goed zeg maar hier in zijn, in die data ontsluiten nou, je moest vanwege wetgeving af toe opnieuw Aanbesteden eigenlijk hoopt iedereen dan dat die partijen der weer uitkomen, omdat die gewoon betrouw bij moet kijken. Waar wij met collega's griffies wel over hebben en daar zijn de griffie van Overijssel Zeeland en ik een beetje aan het pionieren is dat wij een informatiemanager hebben aangenomen en die informatiemanager die heeft de opdracht om in beeld te brengen van: hé, hoe loopt de informatieprocessen vanuit de organisatie? Nou dat systeem? Naar onze Statenleden hoe kan dat zorgvuldig, effectief verlopen? En wat hebben onze Statenleden nodig aan informatie? Als je dat weet, hoe richten we het dan in. Maar die hadden ze ook bezig met de bomen. Want in het kader van, de wet openbaar bestuur, wet, open overheid zou moeten we heel vandaag te ontsluiten op een bepaalde. Nou dus die informatiemanager die is daar niet mee begonnen, die Van Overijssel zit er al een jaar, volgens mij, dus dat is op zich wel een hele leuke gesprekspartner voor jullie.

I: Ja.

R: Via de griffie kun je haar benaderen, en dus wij zien wel dat er iets moet gebeuren, en daar hebben we dus nu een functie voor gecreëerd. Eerste kamer heeft ook een informatiemanager sinds kort.

I: Oké, dus ja, oké, dat is wel iets aan gedaan, maar dat is pas sinds dit jaar.

R: Ja en die in Overijssel zit er al wat langer hoor is, die is een jaar bezig, volgens mij, en ja.

I: Wordt die ook geverifieerd door iemand als die door de griffier in het archief wordt gedaan?

R: Bedoel je dat er de check gebeurt, dat het de juiste informatie is? Ja, ja, dat doen we want wij tekenen. Dus de commissaris en ik tekenen de besluiten wel genoeg. Dat lekker ouderwets en daar zit altijd een check op, maar d'r zitten soms ook een fout tussen. Kan ik je vertellen toevallig deze week een fout ontdekt. Dat is gewoon mensenwerk dus d'r wordt een besluit genomen. Nou, dat moet in de systemen en dat zijn allemaal verschillende systemen dan moet het aangepast worden. Dan moet het ondertekend en dan gaat het naar het digitale al actief toe.

I: Oké, dus wel enige vorm van controle op.

R: Zeker, ja, ja, ja, dat geldt ook, zeg maar voor de informatie die wij naar buiten ontsluiten pas als ze weten dat GS heeft gezegd: dit mag de deur uit, he dan publiceren wij.

I: En hoe lang duurt zo een proces? Zeg maar als u bijvoorbeeld een besluit van vergadering is geweest totdat het gewoon openbaar is, in het archief of voor andere mensen?

R: Voor jouw beeld He de staten die vergaderen in dagdelen is de met over drie, vier, vijf dagdelen en dat is dan tussen de zes en achttien uur en afhankelijk van de de lengte van de vergadering. Hebben we nou dat, dat heeft invloed op de snelheid waarmee met verwerken en dat kost namelijk ongeveer een halve dag door, omdat het in drie verschillende systemen zit. Dus daar is de griffie medewerkers met de adviseurs gewoon een halve dag maar bezig en daarna, volgens mij staat het binnen 24 uur in het Provinciaal blad.

I: Oké, dat gaat wel nog wel snel dan. Verder het tussen tussentijds vertrek alleen, dat doen jullie wel, maar jullie zetten die ontslagbrieven wel openbaar voor jullie provincie, maar dat is ook niet overal. Vaak moeten we gewoon via social-media proberen te achterhalen of iemand nou eens weggaan waarom die is weggaan.

R: Maar ja, wij adviseren Statenleden wel, want soms vertrekt iemand omdat die ziek is of overspannen is. He, dat zijn gewoon net normale mensen en dan zeggen we van: ja, kies je woorden zorgvuldig want, ook als je met ruzie vertrekt. He, want ja iedereen verdient tweede kans of carrière en wij publiceren zeker, want dat zijn gewoon op t is niet geheimen. Dus de leidraad is wel goed voor jou om te weten: alles is openbaar, tenzij de wet zegt er dat geheim moet zijn.

I: Ja.

R: Dat een hele andere in heel veel provincies is best veel niet-openbaar maar wij in Gelderland hebben de lijn. Alles is openbaar, je mag alles weten, tenzij de wet zegt dat dat geheim moet zijn en dus ook ontslagbrieven en we moeten wel alles anonimiseren.

Appendix C: Transcript interview Groningen

Transcript interview griffier Groningen

Geïnterviewde: Nettie Engels (R)

Interviewer: Cas Janssen (I)

Datum: 01-03-2023

Plaats: Online

I: Ja is mijn eerste vraag eigenlijk gewoon of u in het kort, u kunt voorstellen hoe lang al in dienst bent, wat de functie een is, waar u vooral mee bezighoudt?

R: Mijn naam is Nettie Engels. Ik ben statengriffier in Groningen sinds 2013 en daarvoor ben ik tien jaar statengriffier geweest in Zuid-Holland is ook bij de provincie, dus ik doe het al een hele tijd, en de rol van de griffier is eigenlijk het optimaal ondersteunen en adviseren van Statenleden zodat ze hun rol goed kunnen vervullen als volkstegenwoordiger kaderstellen en controleur. En dat betekent als je plat slaat, dat griffier en griffie verantwoordelijk is voor alle vergaderingen en voor de hele stuk stroom en waaronder ook archivering van stukken, maar ook verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de besluitvorming. En daar zit natuurlijk een enorme uitdaging om de kwaliteit van de besluitvorming op orde te hebben.

I: Ja.

R: En dat doet de griffie natuurlijk niet alleen, hé, de meeste stukken worden geleverd door de ambtenaren van het college van gedeputeerde staten. Daar zit wel een een taak, maar ook om het vervolgens op een goeie manier onder de aandacht te brengen van Statenleden en daar zo nodig ook nog andere informatie bij te leveren of ofwel van buiten deskundige te halen of dat ze op werkbezoek gaan en met ander te spreken, kortom dat de hele, dat zij naar optimaal worden bediend in hun informatiebehoefte.

I: Ja, en hoe? Hoe zit dat dan? De huidige manier van opslaan en openbaar maken bij jullie?

R: Wij werken met iBabs. Dat is een documentatie, registratie systeem en dat is verbonden, weer en documentatiesysteem van de organisatie. Dat heet kiwi en dat betekent dat zo'n koppeling tussen gemaakt, en dat betekent dat wij via dat systeem krijgen wij stukken aangereikt door het, door het college en wij krijgen tuurlijk ook stukken aangereikt van externen dat zetten wij allemaal in de vergader applicatie van iBabs en daarmee wordt toegankelijk gemaakt voor Statenleden en bijna alle stukken worden tegelijkertijd gepubliceerd op de website.

I: Oké, dus jullie maken gebruik van twee verschillende soorten systemen.

R: Wij werken met met iBabs en het documentatie registratiesysteem en wat er onder zit, dat is, dat is kiwi, maar dat is met elkaar zo bonden.

I: Oké, dus dat loopt gewoon in elkaar over. Dat zijn niet perse twee losse systemen.

R: Ja, ja, dat is ook een beetje techniek. Kijk wat wat het Kiwi systeem is, een zaaksysteem daar wordt een dossier aangemaakt op een bepaalde zaak, hé op een onderwerp. Volgens wordt, als je dat

als een treintje ziet op een rails stopt dat treintje iedere keer, dan gebeurt er iets mee. Dan wordt er weer een nieuwe versie of dan wordt er bijvoorbeeld in het directieteam over gesproken dan krijg je een nieuwe versie, dan komt bij het college, komt er weer een nieuwe versie, dan gaat weer een andere versie naar de provinciale Staten. Provinciale staten doen dan weer iets mee en dan komt er een besluit.

I: Ja.

R: Vervolgens wordt dat besluit uitgevoerd en dat treintje gaat steeds door, en dus als je het kiwi systeem ziet als een spoor, dan kun je dus een dossier kun je op dat spoor volgen.

I: Ja, oké.

R: Dat is een intern systeem en wat wij doen met Ibabs is dat. Wij plukken uit dat systeem. Wij halen daar stukken uit. Die publiceren we ook ook op de website, maar die publiceren we met name ook in ons vergader applicatie systeem en we zetten dat ook weer terug. Hé, dus als staten besluit hebben genomen, of amendement hebben aangenomen dan wordt dat ook weer opgenomen in dat zaaksysteem de verschillende systemen.

I: Eentje intern en een extern, ja, oké, en zitten daar bepaalde mate dat er op bepaalde knelpunten in zitten die die lastig zijn.

R: Vast wel, dan ben ik niet de juiste persoon om dan moet je met iemand anders laten.

I: En oké, en hoe lang duurt het ongeveer tot, zeg maar, voor een vergadering is geweest tot opgeslagen is en online is voor iedereen.

R: Sommige moties die die worden direct zichtbaar op de website, dus tijdens de vergadering al. En besluiten worden ook vrij snel op de wedstrijd gepubliceerd, meestal binnen een paar dagen. Soms dat u de volgende dag.

I: En als als ik als statenlid iets wil opzoeken, of zo, wat is dan de meest gebruikte kanalen om over een bepaald onderwerp iets te zoeken?

R: Wat is ja, dat, dat is het vergader applicatie systeem van iBabs. Dat is het makkelijkste maar dat gaat terug tot 2015 bij ons. Toen hebben we de overstap gemaakt naar iBabs en daaronder heb we hebben natuurlijk nog veel oudere stukken. Die zijn wel te raadplegen, ook via de website, maar dat dan moet je een heleboel heel vaak doorklikken DA's niet makkelijk. Dus als Statenleden iets zoeken

van voor 2015, dan kunnen ze beter even bij de giving gaan vragen van: Goh, ik ben hier en daar naar op zoek. Kan je me even helpen?

I: Oké, oké, dus dat is een ander systeem weer.

R: Nee, dat is niet zozeer een ander systeem als dat onderliggend is. Ja, nou, ja moet heel ingewikkeld te maken. Voor kiwi hadden we nog weer een ander Promes archiveringssysteem. Ja, dus dat is oud. Dat op een gegeven moment is dat dichtgezet en toen gingen we over naar kiwi en wij werkten hiervoor met. Ja, wat werkten we ook al weer mee? Een andere vergader applicatie.

I: Ja.

R: Anders dan dan ibabs dus, en die kan je niet dat, die kan je niet helemaal aan elkaar verbinden. Dus d'r is zit wel een censuur in de overgang van oude Promes naar kiwi en d'r zitten censuur in de overgang van wat wij eerst gebruikt als vergader applicatie op de op de iPad en wat wij nu gebruiken in bos. En daarvoor heb je natuurlijk helemaal geen. Ook gewoon niet-digitaal tijd, dan hebben we het gewoon echt over archief en papieren stukken.

I: En dat is ook nog altijd, dat zou je kunnen vinden. Nog steeds, die zijn er nog allemaal.

R: Ja, dan kijk, op basis van de archiefwet moet je ook nog een heel aantal doen en te overbrengen naar Provinciaal archief, en dus daar vind je ook nog heel veel papieren.

I: En was, stel nou een woord, iets, geluid zeg, maar worden daar dan bepaalde kenmerken aangegeven, dat wat makkelijker wordt gemaakt om bepaalde stukken te vinden? Dus voorbeeld een Meta dat je dat je ja, bepaalde kernpunt verbind.

R: Dat is maar ik werk dus heel mee, dus dat weet ik niet en dan moet je eigenlijk ook even iemand.

I: Oké, nee, dan oké, dan zou ik daar niet ve op doorvragen.

R: Nee, want ik denk dat je nu op een terrein komt waar waar ik niets kan.

I: Nee, voor alle informatie die jullie krijgen door iemand geverifieerd doe je dat zelf.

R: Hoe bedoel je gaat verder uit?

I: Daar vergaderstukken of zo, dat is dat wordt dat door de griffier gemaakt en dan klaargemaakt om om geluid te worden. En dat wordt, dat wordt er niet door iemand anders nog een keer bekeken.

R: Nou, intern op de griffie wel, kijk, als er bijvoorbeeld, er is een ontwerp-besluit maar dan moet je ook weer bij Gerbrand zijn voor dit soort vragen.

I: Ja.

R: Als er een ontwerpbesluit als wij dat hebben ontvangen, dan gaan we het daarna bewerken en dan komt er ook een handtekening op te staan. Wij werken nog steeds met natte handtekeningen op een besluit en daar en daar komt dan ook op te staan wie voor of tegen was, of als iemand een aantekening heeft of hoe de, op welke manier het is afgedaan is, of een stemming over is geweest of niet, dat zet, dat zetten we erop. En dan, en als een amendement op is geweest, dan moet dat amendement zijn verwerkt in het besluit. Dan zetten we d'r een handtekening op en dat wordt natuurlijk intern hier gecheckt en dan gaat het naar buiten.

I: Oké, en werken jullie met een informatiemanager.

R: Op de griffie nee.

I: Nee, oké, hebben jullie nog een? Is ook tussen verschillende provinciale staten nog een samenwerking omtrent de informatievoorziening?

R: Samenwerking.

I: Komen daar ook systemen overheen, bijvoorbeeld met omliggende provincies of zo?

R: Nee, nou, d'r is nee, d'r is wel. Kijk, we hebben een Noordelijke samenwerking op een heel aantal terreinen, soms met Friesland en Drente soms alleen met Friesland of Friesland, Noord al land en met Drente. D'r is in dat kader heeft wel de Noordelijke rekenkamer ondanks een rapport uitgebracht. Om te gaan werken aan een data een regionale databank is, om de databank van Groningen en Friesland en Drenten bijvoorbeeld aan mekaar te koppelen.

I: Ja.

R: Maar dat vinden wij een hele goede suggestie. Maar zover zijn we nog niet, want we zijn nog heel erg druk doende om ons eigen systemen op orde te krijgen en waar wij nu hard aan trekken, dat zijn

zogenaamde thema dossiers, want als je het nou hebt over je je, je begon je verhaal met te zeggen: Goh, statenleden hebben moeite om oude stukken terug te vinden.

I: Ja.

R: Nou, dan is even de vraag: wat is oud, want voor de meeste is dat misschien vorig jaar of het jaar daarvoor of misschien nog de vorige periode, maar niet heel veel verder. Dus ze gaan niet het archief in. Dat is helemaal niet nodig. Maar wat ze wel nodig hebben is dat zij bijvoorbeeld op het moment dat zij een besluit nemen over uitvoering, dat zij weten of er bijvoorbeeld in de periode voordat zij statenlid waren, of misschien als ze net nieuw zijn, twee jaar geleden, of de staten toen al een besluit hebben genomen over de kaderstellende notitie of de visie waarop die uitvoering gebaseerd is, kunnen checken klopt dat nou voordat daar werd nu over afgesproken dat op de op de grote dossiers komen op de website thema dossiers te staan. Dan heb je een bijvoorbeeld over de ring zuid of over stikstof. Hé gebiedsplannen transitie, landelijk gebied, over, over natuuropgaven over klimaat, over elkaar d'r is klein water, grote dossiers die met name een ruimtelijke impact hebben. Daarvan hebben we nu afgesproken bestonden al een paar thema en dossiers, maar die worden uitgebreid en die worden actueel gehouden. Dus dat worden hele belangrijke zoekplekken voor Statenleden om relevante informatie te vind.

I: En dat is gewoon op de website.

R: Dat kun je nu al zien. Daar wordt nu aan gewerkt. Dat verandert met de dag. Als je bij ons op de website kijkt, dan zie je een aantal thema dossiers. Dat zijn d'r uit m'n hoofd, zes of misschien inmiddels iets aangevuld. Dan zijn ze nu bezig om die te actualiseren zodat het op orde is als een nieuwe Statenleden komen.

I: En wordt dan ook gaat dan ook allemaal terug, zeg maar, alle besluiten die al jaren terug zijn genomen op bepaalde onderwerpen worden die dan ook in het dossier nu al meegenomen, daarin gezet.

R: Ja, voor zover relevant.

I: Oké.

R: He, bij sommige dossiers is het is er pas twee jaar geleden begonnen, dus dan is dat is he, dan is dat duidelijk en bij andere dossiers bijvoorbeeld de ring-zuid. Dat gaat veel verder terug. Maar dan zit er een linkje en naar naar het bureau, ring-zuid, want dat dat bureau ring-zuid heeft een prima website, waar je ook alles kan vinden. Dus dat, zo doen we het, lossen we het soms ook op. Als er al op een andere plek ook de relevante informatie staat, dan word je daarnaar verwezen. Maar dus thema dossier, is dat een hele belangrijke. Waar wa, wat je dus nu kan zien in de opbouw. En tegelijkertijd

zijn wij hier intern als griffier bezig met zogenaamd informatieportaal dat wordt dan de eerste pagina die je opent, als je je straks je iet als statenlid in in in ontvangst neemt, je opent en dan kom je gelijk op het informatieportaal van Statenleden terecht. Da's ook een manier om op hé, op een makkelijke manier heel veel relevante informatie van Statenleden aan te bieden. En dan gaat het niet zozeer over over inhoud, dan gaat het film, meer over het hele proces.

I: Dus jullie werken vooral zowel intern als extern. Zijn jullie eigenlijk bezig, omdat, om de archivering veel makkelijker te maken, veel toegankelijker zowel voor staatsleden als voor gewone burgers, veel overzichtelijk te maken. Door wie wordt het op dit moment gedaan?

R: Informatieportaal bedoel je.

I: Ja.

R: Ja, daar wordt aan gewerkt door ook iemand hier op de gif in Julia, Julia Bord.

I: Oké. Hoe lang zijn die daarmee bezig? Alle dat dit proces, zeg maar.

R: Hier eigenlijk zijn we hier altijd mee bezig, maar het informatieportaal zeg maar als pagina, hé, landingspagina daar. Daar zijn we nu een paar maanden mee bezig, maar dat moet gelanceerd worden bij de staten wisseling.

I: Oké, oké, ja, dat dan is. Het moet af zijn.

R: Of in ieder geval, dan moet dat zodanig gevuld zijn dat Statenleden d'r iets aan hebben. En dan gaan we natuurlijk, gaan we de weg kijken van kunnen we nog iets aanvullen of wat MIS d'r nog, of dat kan beter sommige, dat is een beetje werkende weg.

I: Oké, duidelijk dat ik nog heel veel kijken of ik nog iets, nog een goeie vraag heb. Wij doen tevens ook onderzoeken trouwens naar het tussentijdse vertrek van Statenleden wordt dit ook allemaal opgeslagen bij jullie, want bijvoorbeeld provincie geland, die zet alle ontslagbrieven online, maar ik weet van mijn hoofd dat bij jullie dat niet is.

R: Nee, klopt.

I: Is dit ja, is het voor jullie interne allemaal terecht te vinden? Wel of ontsluit Waaroms ontsluiten jullie dat niet aan de burgers, zeg maar?

R: Ja, nou, niet iedereen, iedereen stuurt verschillende ontslagbrieven en wij hebben tot nu toe de gewoonte om die wel bekend te maken bij de fractievoorzitters in het presidium zodat iedereen daar van weet en dat is het.

I: Oké.

R: Maar d'r zit niet een filosofie achter dat niemand dat verder mag zien. Eigenlijk, dat is een beetje zo gegroeid.

Appendix D: Transcript interview Limburg

Transcript interview griffier Limburg

Geïnterviewde: Alexander Pregled (R)

Interviewer: Cas Janssen (I)

Datum: 15-03-2023

Plaats: Online

R: Voor de provinciale staten precies sinds 2019 en hiervoor heb ik voor veel gemeenten gewerkt ook nog en daarvoor heb ik rechten gedaan en ik ben toen voor een kantoor gaan werken en toen langzaam de opstap gemaakt naar het openbaar bestuur. Dus ik doe dit niet al 20 jaar en ook niet griffier. Maar dat is het leuk, ja.

I: En hoelang zit u hier als griffier?

R: Ja, ik ben in 2018 naar de provincie gekomen en toen was ik eerst waarnemer en daarna werkt ik formeel de griffier.

I: Oké, en hoe zit eigenlijk het proces van het huidige opslaan en openbaar maken in Limburg in elkaar?

R: Ja, hoe zit het in elkaar? Wij hebben iBabs dat ken je natuurlijk daar, daar zitten we het meest, maar dat is geen archiefsysteem hè. Dus vaak is het zo dat wij nu over zijn gegaan gaan naar een digitale archief.

I: Ja.

R: Maakt eigenlijk dat wij voorheen alles van poststukken hebben we allemaal in klappers gedaan, naar het archief gebracht. En ja, al die dingen worden daar bewaard en nu proberen we dat meer. In een vorm van SharePoint proberen we bij de stukken die geproduceerd wordt ook direct digitaal op te slaan. En wat je wel ziet is dat Statenleden natuurlijk nu denken dat iBabs het archiefsysteem is.

I: Maar het is.

R: Zij willen dat gebruiken als zoekmachine.

I: En dat dat, daar hebben jullie weer een ander systeem voor?

R: Ja, zo werkt het niet, hè, het is een vergadertool en niet een archiefsysteem je kunt dan vergaderingen terugkijken maar dat gaat maar tot twee 2012, want toen daarvoor 2010, 2009 hadden we nog geen ipad.

I: Nee en stel nou, Statenleden willen we iets iets terugvinden van een langere periode? Hoe? Hoe doen ze dat op dit moment dan?

R: Ja, volgens mij is dat dat ze dan opvragen of dat dat uit het statenvoorstel blijkt dat dat die context daar is. Maar ja, als je niet weet dat een stukje bedoelt, als je niet weet dat een stuk bestaat.

I: Ja, gewoon zoeken naar naar stuk, bijvoorbeeld of wat daarover gezegd is, of bepaalde richting die is ingegaan.

R: Krijg je gewoon informatie verzoeken. Dus stel dat het gaat over de luchthaven, kunnen ons alle formele besluiten aanreiken maar ja, ik vind gewoon omgedraaid, PS moet dat gewoon al aan de voorzijde en aan statenvoorstel gewoon inzichtelijk maken.

I: Ja.

R: Hoe, hoe hoe dit dossier eruit ziet maar het is nu niet zo dat we in een soort van digitale vorm een platform hebben waar je dat kunt gaan, op een dossier klikt en aan alle besluiten dat is.

I: Nee.

R: Dat is wel een wens van mij, maar je moet je wel voorstellen, ik ben geen technicus en ik ik ik waar ik het hier met de archivaris over heb gehad, is een soort van film, wat we overal overheen kunnen leggen en dat je daar een zoekfunctie in en dat die alle hits naar boven.

I: Mm hmm ja, want je hebt een, een Groningen, weet ik, hebben zij nu met bepaalde dossiers, die bijvoorbeeld een stikstof crisis en dan hebben ze een dossier, wat dan over overzichtelijker staat, en daar kun je dan alle informatie over, gewoon de stikstofcrisis vinden. Die zijn zij nu aan het opbouwen. Zeg maar dus zo'n systeem bedoelt u dan, denk ik?

R: Ja, ja, of of gewoon dat je, ik kan me ook voorstellen, dat is een beetje het probleem waar ik tegenaan loop en ik probeer dat nu m'n eigen taal uit te leggen. Maar dat archivaris gaf me dat aan verschillende bronnen waar iets in kan zitten. Het kan namelijk op een krantenartikel zijn. Ik noem maar iets en hij gaf aan: als statenlid wil je natuurlijk de context weten, niet alleen hoe het in dit huis heeft gewerkt, maar algemeen. En daardoor kun je dus een film leggen op meerdere bronnen, zodat dat allemaal naar boven haalt. En wat je nu ziet bijvoorbeeld, daar mag je best weten dat een infographic naar voren komen. Van hoe zoek je nu op het verleden? Nou, zij kloppen dat in Google in en dan zien zij dat het informatiesysteem ergens en hit heeft dan vaak dat, dus iBabs.

I: Oké.

R: Dus als jij kijkt naar Limburg ik ik noem maar wat, dan doen ze dat bij Google inkloppen en

google is natuurlijk gelinkt. Die maakt zich bij ons systeem, maar niet laten zien op die data zijn er vergaderingen geweest, waar klikken? Dus dus zij gebruiken dus google als die zoekmachine.

I: Ja, als een, als overlay, is dat eigenlijk een soort van ja, dat heb ik al eerder gehoord. Inderdaad, ja.

R: Nee, maar het klinkt heel heel. Het is heel grappig om dat te horen, maar ik zou je daarop toe laten komen. Google is de overal view op van wat is dat nu allemaal te vinden. Over met krantenartikelen en allemaal. Maar ja, wij hebben niet een soort module waar het allemaal per dossier in zit.

I: Oké, en hebben wel eens over nagedacht om een informatiemanager aan te nemen, want ik weet dat ze nu in Zeeland, Gelderland en Overijssel zijn ze daar nu mee te werken?

R: Ja, nou, sterker nog, we hebben sowieso iemand aangenomen voor de bedrijfsvoering, omdat meer inzichtelijk te maken. We hebben kernteam digitalisering ingevoerd, waar verschillende takken van sport binnen dit huis, een archivaris een strategische informatiemanager samenkomen om juist dit ja om te zetten in daadwerkelijke effect. Met andere woorden, ik kletsen er wel mooi over en ik hoor ik vertel nu een paar hick ups inzitten die ik dan begrijp, want kennelijk communiceren die systemen niet met elkaar. Ja, ik ben een digibeet ik zeg alleen ja, het moet gewoon werken. Moeten we dan maar gewoon ja, ik noem maar iets mapjes gaan vullen met die informatie? Ja, dat lijkt me ook een beetje old school, maar ik denk wel dat zoiets moet komen, dat je dus per team iets gaat invoeren waar dat allemaal in zit. En ik denk en dat zou misschien wel de grootste winst moeten zijn dat als er dan een statenvoorstel komt over de luchthaven, dat daar ook een bijlage zit, met digitale linkjes van al die besluiten die dusver zijn genomen.

I: Ja, dat is eigenlijk ideaal en dat, ja, dat moet gewoon zo simpel mogelijk zijn, natuurlijk, en hoe dan bijvoorbeeld ook bij jullie informatie ontsloten aan burgers?

R: Ja, het zou dat systeem is en wie de verhalen bedoelen waar ze opkomen. En ja, we krijgen wo verzoeken wat wij wel nu aan het doen zijn, dus alles actiever op de website proberen te zetten. Maar ook daar moeten wij nu strategisch gaan kijken en dan doel ik meer een strategisch plan liggen voor communicatie om te kijken van hoe gaan wij nu, in plaats van dat daar vraag naar komt, het omgekeerde doen, het al aanbieden, het al wat jij zegt, ontsluiten verzoeken, clusteren maar ja, vind je het dan ook nog op onze website, snap je bedoelt.

I: Ja, nee, want dat, dat is vaak ook bij, dat heb ik zelf ook ondervonden bij de provincie zijn. Vaak is het heel lastig om je hebt, je krijgt zoveel hits en om nou echt iets, iets nuttigs eruit te halen is echt lastig. Dus ja, dat is dat is gewoon moeilijk. En hebben jullie nog bepaalde dingen die jullie niet ontsluiten is daar, of alles wat binnen de wet mogelijk is, wordt gewoon ontsloten.

R: Ja, wij willen alle ingekomen brieven. Als je dat bijvoorbeeld bedoelt dat wordt allemaal, met

uitzondering van AVG dingen wordt die gewoon standaard gepubliceerd. Wij zijn natuurlijk ook met modules bezig om dat wat nu nog niet AVG proof is, om te kijken of dat ook via software AVG proof kunnen krijgen, zodat dat ook online kan. Ja, wat ik al zei van je weet zelf van we hebben hier een beetje in een crisis gezeten kunnen een beetje gevolgd hebben.

I: Voorin in Limburg, ja, ja, sorry hij komt zelf ook uit Limburg, dus uit Heerlen.

R: Ja, vlakbij waren ja, we hebben je wel, wij waren daar twee jaar mee bezig en met Corona en je ziet bijvoorbeeld dat kernteam digitalisering dat is best wel goed voor de start ging gaan. Dat was naar aanleiding van de Corona overigens. Maar ja, we zijn niet verder gekomen dan dan wat ik net met jou deel. Dat heeft niet geleid tot implementatie of aankomt van software. Weet wel dat sharepoint en dat is dan onze digitale zaaksysteem is is geïnstalleerd, maar dat maakt al dat dat je makkelijker kunt zien van wat is nu openbaar aan de ander worden, als jij een Wo verzoek? Dat moet eigenlijk, hè, want gezien worden van dit zijn de brieven die we aan jou allemaal kunnen geven en nu moeten ze nog vaak bij ambtenaren. Los van: wat heb jij nog op je bureau liggen?

I: Ja, het kan eigenlijk zoveel simpeler wel natuurlijk, vooral in deze tijden, en wordt er wordt, er is er ook met tussen anderen.

R: Weet je waardoor dat komt. Nou, ik heb over kleinere organisaties gewerkt, die werken met corsa, misschien ken je dat.

I: Zegt me niks.

R: Is ook een zaaksysteem en ik heb bij een kleine gemeente gewerkt, een keer en dat daar werkte maar 150 mensen of zo. En daar zie je dus dat die systemen en dat up to date krijgen en optimaliseren van het systeem. Dat gaat vrij snel, omdat je die met die groep is, klein en ja, hier zie je dat dat gefaseerd moet gaan en dat niet altijd zicht is voor elkaars belangrijk. Dus met andere woorden, er wordt iets ingekocht wordt niet altijd.

I: Het beste is.

R: Werkt in in de praktijk en en en bij zo'n kleinere organisatie, mag je bij weten toen ik hier kwam, toen was dat nog niet en toen hadden we hier nog archiefkasten vol met met brieven die binnenkwamen en toen moest ik eigenlijk tegen mijn collega's zeggen: ik doe dit al tien jaar niet meer. En dat kwam en zij dachten dat ik uit een kleine organisatie. Die zullen wel achterlopen en ik zeg ja, die lopen gewoon tien jaar voor op jullie, omdat daar was het gewoon, zoals jij noemt, een verzoek in dit geval een woon verzoek zou doen. Dan zou ik in dat zaken zoeken bijvoorbeeld Cas Janssen. alle brieven. En als ik dat niet gearchiveerd had dan was dat niet. Ja, alles wat dus archiefwaardig is, moet in dat archief komen, dus zit het er dan niet in, dan kan ik het niet-verstrekken.

I: Nou en is, is er niet een een samenwerking met andere provincies over bepaalde systemen of is, daar is daar niks in.

R: Ja, wat je ziet is wat wij hier hebben gedaan, dus dat is wel een voorbode, want wij sowieso nu aan het doen zijn. Dan is er gewoon een inhaalslag van, denk ik hebben vier jaar geleden gestart is sowieso met minder leveranciers werken. Met andere woorden, dat wat wij zelf in de hand hebben. Proberen met één of twee mensen meer partijen, omdat wij zien dat wij ook verschillende modules hadden die niet altijd met elkaar communiceren. Dus ik heb liever één grote aannemer die wat onderaannemers heeft, dan ja, ik had hiervoor ik had hier nooit de bus, allemaal verschillende partijen met verschillende diensten leveren ja, daar moeten we vanaf.

I: Nee, je moet ja, één iemand die het eigenlijk allemaal coördineert waardoor het makkelijker wordt.

R: Maar dat is natuurlijk wel. Sommige clubs hebben een soort van monopolyposities dus ibabs is daar een voorbeeld van, en zij laten bepaalde systemen of bepaalde dingen niet toe. Dus dat betekent wel dat ik fan ben van een bepaald iets. Dan willen zij dat niet koppelen of kunnen zij dat niet koppelen of die persoon, die partij kan niet kopen.

I: Nee, maar dat is dus geen echte samenwerking tussen provincies, over de systemen tussen provincie.

R: Nouwel , bestellen dat uit, maar als jullie zegt, is er een werkgroep. Waarover dat gaat?

I: Nee.

R: Wij praten daar wel over, hoor dus, maar dan zie je precies: Hetzelfde wordt vaak gekeken. Wat heb je aanbesteding, technische allemaal aan boord, met andere woorden, welke partijen nou? En wij doen nu met company webcast zaken en met iBabs. Dus in dit geval en wij gaan ook nog kijken of of het voor ons mogelijk is om veel meer een eigen beheer te doen, zodat wij zelf keuzes kunnen maken hoe het systeem moet werken en niet zozeer afhankelijk zijn van een externe club. Maar voorheen had ik ook nog nooit bus en digitale archivering en verschillende partijen. Ja, en dat, dat werkt niet altijd goed, vaak concurrenten van elkaar.

I: Ja, oké, even kijken, hoelang duurt duurt proces voordat er bijvoorbeeld een vergadering is geweest en dat online staat en vindbaar is voor voor mensen, of is dat heel verschillend? Kan? Het kan snel zijn.

R: De lifeuitzending.

I: Ik bedoel ja, vergadering of zo vergaderstukken die online moeten komen. Hoe lang dat dan?

R: Ja. per direct.

I: per direct.

R: Ja, dus alles wat aan de vergadering gekoppeld is, is actueel, één en twee. Wij mogen na de vergadering niks meer koppelen.

I: Nee, maar ja, wordt wel informatie? Ja, hoe zeg je? Dat wordt wel eens informatie niet weergegeven voor alleen is dat het voor voor wet niet mag. Dus die woorden dan gewoon ontsloten en daar online.

R: Nou ja, de vergaderingen zijn openbaar, dus ook die openbare stukken zitten allemaal hier eigenlijk.

I: Oké, dat is wel ja.

R: Dus dus ook als jij vooraf aan de vergadering een brief stuurt dan koppel ik die gewoon.

I: Oké, die zit er dan gewoon bij.

R: Ja, die brieven, wij doen alles tot op de minuut bij aanvang van de vergadering koppelen alle spreekteksten worden gekoppeld, maar wat wij niet doen is achteraf nog informatie toevoegen.

I: Nee, nee, dat kan niet oké, oké.

R: Doen we die live beelden, zijn vrij snel beschikbaar en ja, de de vergadering. Alle stukken die daarbij horen, voor besluiten die we zijn, allemaal actueel op dat moment, ook als dat besproken wordt. Dat is de laatste stand van de zaken.

I: Ja, oké, ik ben effe kijken, maar ik heb eigenlijk niet echt een echt meer vragen daarover. Ja, misschien nog.

R: Wat valt eigenlijk op dan als je nu met hoeveel mensen heb je nu gesproken

I: Ja, ik heb zelf met Groningen en Nederland gesproken, met nettie en met Franske heb ik gesproken en zij zeggen ook allebei: ja, ze hebben die Franske heeft dan, want hebben ze die informatiemanager en in Groningen zijn ze nu die al die dossiers aan het opbouwen van grote stuk stikstof. Maar zij zeggen allebei wel echt van, het is één chaos en dat dat ze daar wel actief mee bezig zijn om daar daar echt uit te gaan komen. En iedereen heeft er wel een beetje een eigen manier in. En wat ons onderzoek. Wij willen gewoon zoveel mogelijk informatie uit deze interviews halen en dan kijken: wat zijn de opties. Wat doet iedereen en daar eigenlijk een. Schrijven we dan een adviesrapport over wat, wat dan waarschijnlijk de best praktische zijn. En zo dus misschien jullie?

R: Dus wat daarbij kan helpen, want mijn ervaring is, is dat: misschien ken je dat wel K-O-O-P ken je dat.

I: Nee, ik ken kopen, maar ik koop.

R: Ja, nou ja, kijk wat wat op een gegeven moment moest. Vroeger kon een gemeente als ze een besluit name in het lokale sufferdje dus het zondagskrant werd dat gepubliceerd.

I: Ja.

R: En het was verplicht om dat te publiceren, anders was het niet bekendgemaakt. Nu doen we dat digitaal en daar is een module voor, en die gebruiken alle gemeenten en dat is koop. Dat is door BZK geïnitieerd.

I: Ja.

R: En koop is eigenlijk een soort van kenniscentrum volgens mij is dat gelieerd aan BZK die die bouwen licentie en die licentie kopen wij dan of die huren? Hoe je dat dan zegt, betalen weet ik, zes of 7000 euro per jaar worden.

I: Ja.

R: En alle besluiten die hier worden genomen, worden door één persoon. Hier. Gewoon beneden wordt dat ingeklopt en dan wordt dat bekendgemaakt, digitaal, want dat mag nu op een eenduidige, dezelfde manier.

I: Ja.

R: En ik denk dat het voor burgers, want dat is natuurlijk het verschil en dat geldt ook voor gemeenten, kijk, jij kunt, jij woont nu in Heerlen?

I: In Tilburg woon ik.

R: Nou, jij kunt niet kiezen van ja ik vind de gemeente Tilburg, maar ik kies voor de gemeente Rotterdam. Daar wil ik liever mijn paspoort gaan halen. Dat kan niet, dus jij bent overgeleverd aan die overheid alleen. Ik denk dat wij meer kunnen standaardiseren dat dat centraal aangestuurd moet worden. Dus als je het hebt inderdaad over zo'n systeem dat alles kan borgen dan kun je dat gefaseerd over vijf, zes, jaar want zo is dat ook gegaan bij die bekendmaking. Eerst moesten ik noem maar iets bepaalde besluiten bekend worden gemaakt. En dan wie dan? Dat werd eigenlijk in drie of vijf jaar werd dan een beetje uitgebouwd.

I: Ja.

R: En nu weten mensen niet beter dan dat het systeem compleet is, maar is wel een voorbeeld. KOOP en dat vind ik een voorbeeld van waar jij ook als burger naartoe kunt gaan en kunt kijken van op je eigen gemeente, welke besluiten zijn dan allemaal in mijn straat gekomen? Of zo ja, daar kun je ook over abonneren dat is allemaal: Hetzelfde systeem aan de achterkant.

I: Ja, want eigenlijk zou het heel een theorie, heel makkelijk kunnen dat je bijvoorbeeld gewoon één plek hebt met 12 provincies, 1 drukke provincie, en dan kun je of naar de provincie gaan, of je drukt verder op de gemeente, en dan al die stuk. Dat zou een ideaal iets zijn, natuurlijk.

R: Ja of of ik bouw mijn eigen website, maar als jij zo'n zoekvraag doet, komt die zoekvraag uit die machine. Dus je krijgt dezelfde informatie. Moet je maar eens kijken. Volgens mij is dat gewoon decentrale overheid of zo. Daar zit dat KOOP achter. Dat vullen we als het ware.

I: Ja.

R: En als je drukt op reglement van orde, provincie Limburg, dan komt mijn reglementen uit, maar ik heb dat moeten publiceren.

I: Ja, ja.

R: Dat systeem.

I: Oké, en daar, maar wordt daar echt alles in gestuurd, ook vergaderstukken.

R: Wat betreft wetgeving dan dat die bekend gemaakt, dat is bijvoorbeeld een verordening die pas werking gaat als als die bekend is gemaakt en dan moet, moet, moet dat dan vroeger? Dus dat lokale krantje. Dat dat was gebeurd, dat wist ik dan wel, maar maar jij dan als als burger niet, want stel dat je die week op vakantie was, dan wist je dat het niet. Nou en en nu wordt dat via dat systeem geüpload en kun je dus wel bij alle provincies reglementen van orde met één knop eigenlijk opvragen en je kunt een soort abonnement functie invoeren. Dat je zegt: ik wil op alle besluiten die worden genomen door welke overheid dan, hoe kun je ook nog kiezen. Volgens mij gaat dat wel via gemeente, dan kun je dan zeggen: ik wil al die besluiten digitale ontvangen en wat je dan krijgt. Dus als het ware, dat is ook toegankelijk voor voor statenleden en raadsleden is dat zij actief vanuit de overheid geïnformeerd worden over een besluit, dat jouw buurman een bouwvergunning heeft aangevraagd, omgevingsvergunning in dit geval. En dat halen ze uit dat systeem, want het systeem moet iedereen invullen en ook vullen. Als je dus een bouwvergunning daar niet inzet, dan is die ook niet rechtsgeldig dus staat die ook niet.

I: Dus eigenlijk zou het systeem er al kunnen zijn, alleen moet het gewoon anders gebruikt worden. Of zie ik dat verkeerd?

R: Ja, ik ik denk dat je daar een soort van harmonisatie moet naar gaan kijken, wat ik al zei van ik doe dat dan zelf ook. Ik probeer dan met één of twee partijen te gaan dealen maar ik weet bijvoorbeeld in Drenthe hebben weer andere partijen. Ja, dus wat je vaak ziet is dat voor ons samenwerken op dat niveau wat lastig, omdat wij andere partijen hebben aangetrokken. En dus moet er iets komen wat nieuw is en voor iedereen hetzelfde is en BZK heeft toen koop in het leven geroepen en dan moesten de gemeente en ik werkte toen bij gemeente alleen maar een licentie kopen en zij zorgden dat dat systeem gefaseerd werd ingevoerd. En dan kreeg je ook brieven over en met en met werden daar eigenlijk alle besluiten die genomen werden in gepubliceerd, want dat was de voorwaarde van de wet moet publiceren, willen het rechtskracht hebben. Nou en daar komen alle verordeningen in alles en en jij als burger kunt gewoon makkelijk kijken van Groningen wil gewoon het reglement van orde hebben of ik wil een verordening hebben en dan klopt die in. Zit die daar niet, ja, dan is die ook niet bekend.

I: Nou, ja, is er niet, dat klinkt wel als een. Ja, ik kan me wel iets bij voorstellen nu.

R: Ik zeg niet dat het in toepasbaar is, maar.

I: Nee.

R: Het viel me te binnen dat dat dat is, de achterkant van een zoekmachine.

I: Ja, maar dat dat wat jij ook zei, dat kan, je kunt dat ook nu implementeren en dan over vijf, zes jaar uitstrekken en dan steeds verder ontwikkelen. Dan wil je kunt niet in één keer boem neerzetten. Natuurlijk, dat kan natuurlijk niet.

R: Nee, nee, dat is ik weet dat er toen is gegaan. Van u dient eerst alle verordeningen van van de raad en daar moest je dan de bouw vergunningen, de wabo vergunningen niet alleen en zo is dat iedere keer uitgebouwd omdat, maar ik geloof dat dat een jaar of 5 heeft geduurd of zes.

I: Ja, nee, dat klinkt wel goed. Ja, dan dan ben ik eigenlijk ja, heb ik geen vraag meer.

R: Ja, ik denk dat het daardoor komt. De oorsprong is wij, wij werken. Wij kunnen soms niet samenwerken omdat wij verschillende systemen hebben in die pot.

I: Ja, nee, dat is logisch. Ja, dan ja, dan heeft het helemaal geen nut meer.

R: Je zult dus ergens een nulpunt moeten creëren waar je zegt: we gaan nu bouwen aan iets wat voor iedereen gelijk is, en dan nog kan het best zijn dat daar ben ik tegenaan. mag je best weten, want met de archivaris en met de informatiespecialisten hebben we daar wel over gesproken ik heb die dan via ambtelijke bijstand wel aan boord gehad. Is dat dus niet allemaal met elkaar communiceren.

I: Nee, loopt niet echt.

R: Dus niet inpasbaar is dus, want ik zeg klinkt heel makkelijk.

I: Maar dat heeft tijd nodig. Ja, dat heeft ook. Ja, dat gaat wel even duren. Natuurlijk, dat kun je niet zomaar één van de één op de andere dag implementeren nee-ja, ik, ik heb geen vragen meer eigenlijk, ik ik bedank jou voor voor je tijd en hopelijk veel succes met de verkiezingen. Of ja, die zijn vandaag natuurlijk.

R: Jij ook als een keer wat komen kijken, ben je van harte welkom. In Maastricht of ja, het project, en ook als je met de griffie een keer kennis maken of hier met mensen nog wilt spreken, als jou dat handig lijkt.

I: Ja, ik kan het ook sowieso als wij het adviesrapport helemaal af hebben, kan ik hem doorsturen dan kun je misschien kijken wat. Ja, dat is zo.

R: Koop overheid op kennis en exploitatie en officiële overheidspublicatie.

I: Ik ga ook eens kijken.

R: Nou, dat heeft heeft eigenlijk de de de, daar zitten al die systeempjes in en eigenlijk is gewoon een een kennisbank of een.

I: Databank. Ja, nee, oké.

R: Dat was dan tien jaar geleden, niet, hoor, dat, dat weet ik zeker.

I: Nee, nee, ik, ik zal wel even in kijken. Ook goed en dan ja, dan, als ik klaar is, dan zou ik me ook wel doorsturen dan ja, kun je ook zien hoe andere provincies daarmee omgaan, et cetera en dat wij uiteindelijk ondervinden.

Appendix E: Provincie Zuid-Holland

Vragenlijst Frits Kas - Zuid-Holland

1) Wat is de situatie nu?

Via het politiek portaal van Provinciale Staten <https://pzh.notubiz.nl/dashboard> worden vergaderingen en besluiten opgeslagen en ook openbaar gemaakt. Na elke vergadering wordt door de griffie de documentatie in het portaal gezet waarbij het door iedereen relatief makkelijk terug te vinden is. De dag na de vergaderingen worden de besluiten/vergaderingen/debatten opgeslagen en bijgewerkt. Hierin komt alle informatie te staan die de dag ervoor besproken is. Dit is tevens ook de snelste en meest efficiënte manier om de data te vinden. Het is een klik op de knop en je kan de gegevens terugvinden. Het politiek portaal (<https://pzh.notubiz.nl/dashboard>) fungeert als het archief voor de provincie Zuid-Holland.

2) Wat zijn knel/verbeterpunten

De basis in provincie Zuid-Holland is in orde. De verschillende modules in het systeem worden regelmatig bijgewerkt. Sinds gebruik van de website wordt alles netjes en naar mijn weten correct bijgehouden. Stukken van voor 2011 zijn moeilijker terug te vinden, omdat er daarvoor geen gegevens online staan in het politieke portaal van de provincie. Er is geen samenwerking tussen verschillende provinciale staten omtrent de informatievoorziening. Elke provincie heeft zijn eigen manier van stukken opslaan.

3) Wat is hun ideaalbeeld

Het opslaan en terugvinden van gegevens in de provincie Zuid-Holland gaat nu goed. De systemen worden met goede regelmaat vernieuwd en het opzoeken van informatie gaat relatief makkelijk door middel van het politieke portaal. Wel is het moeilijk om specifieke onderwerpen op te zoeken, omdat de opslag van informatie op datum in plaats van onderwerp wordt gedaan. Het is dus iets langer graven in het portaal om specifieke onderwerpen op te zoeken, maar ook dit gaat relatief gemakkelijk. Oude besluiten daarentegen zijn wel moeilijk op te zoeken, omdat deze niet op het portaal te vinden zijn. Het zou ideaal zijn als ook de oude besluiten op het portaal zouden komen.

4) Hoe wordt data ontsloten

Alle openbare stukken die de PS ontvangen worden ontsloten via het politiek portaal. Dit geldt ook dus ook voor burgers. Zij kunnen de dag na de vergadering de stukken terugvinden op het portaal.

Appendix F: Transcript interview Noord brabant

Geïnterviewde: Bob smits & Floris Scheelings

Interviewer: Danny Ester

Datum: 24-02-2023

Plaats: Online

Bob Smits: [00:00:00] Uitvoering, dus ik ga over deze ontwikkelingen binnen de Staten Catering Veiligheid. Dat samen met Floris over. Inderdaad, over ons, ons informatiesysteem maar een fors deel terug en beheert het en ik ben mee geweest de ontwikkelingen daarbij aan de voorkant. Dus in die hoedanigheid mocht ik aanschuiven vandaag.

Danny Ester (interviewer): [00:00:23] Oké,

Bob Smits: [00:00:24] Ook oud-student, Bestuurskunde trouwens afgestudeerd, in Nijmegen.

Danny Ester (interviewer): [00:00:30] Ah, dat is de verkeerde kant hahaha. Daar doen ze toch meer met politicologie toch.

Bob Smits: [00:00:38] Ik ben ook Politicoloog.

Danny Ester (interviewer): [00:00:39] Ja, ik wou net euh ja.

Bob Smits: [00:00:41] Maar mijn basis is Politicologie en ik ben gespecialiseerd teneinde in de de Nederlandse ambtenarij. Laat ik maar zeggen.

Danny Ester (interviewer): [00:00:48] Ja, ja, ja.

Bob Smits: [00:00:51] Boris?

Floris Scheelings: [00:00:53] Ja goed, mijn naam is Floris Scheelings. Ik ben... ik ben ik euhm bij de provincie. Ik ben euhm zoals ze nog noemen een Sis Coördinator en SIS staat dit geval voor het Stateninformatiesysteem. En dat is kortweg gezegd zeg maar. Dat is zeg maar, het vergader systeem waarin de vergaderstukken voor de Staten worden geüpload en ook in agenda's worden verwerkt. Euhm en waar dus Euhm waar ik dus het beheer op heb en ook uh het grootste deel uh van de spullen opzet.

Danny Ester (interviewer): [00:01:23] Oké.

Bob Smits: [00:01:26] Dus is als het goed is heb je de juiste persoon aan de lijn.

Danny Ester (interviewer): [00:01:31] Ja nee, daar kan ik wel met vragen terecht, want ik had het ook doorgestuurd. Ik weet niet of jullie het hebben doorgelezen, anders kunnen we denk ik meteen door naar mijn vraag zes om ter zake te komen, of wil je nog iets van mij weten verder?

Bob Smits: [00:01:44] Uhm nou het gaat het onderzoek Speci, specifiek over Brabant of kijkt het ook naar de andere provincies vanuit staten optiek.

Danny Ester (interviewer): [00:01:54] We kijken naar elke provincie. Ik heb bijvoorbeeld de zuidelijke landen, dus ik heb Zeeland, Noord-Brabant, Limburg en ik doe het samen met een groep studenten of ja vier studenten. En dan uh, hebben we allemaal provincies onder elkaar toegeedeeld.

Bob Smits: [00:02:10] Oké, nee, nee, want dan krijg je een mooi beeld inderdaad denk ik. Euh,

Danny Ester (interviewer): [00:02:13] Ja, ja,

Floris Scheelings: [00:02:16] Heb je in ieder geval het voordeel dat ze allemaal hetzelfde staten informatiesysteem gebruiken.

Danny Ester (interviewer): [00:02:21] Ah, dat wel.

Floris Scheelings: [00:02:21] Volgens mij hebben ze allemaal wat. We hebben ze allemaal. iBabs Euh.

Bob Smits: [00:02:24] Nee.

Floris Scheelings: [00:02:25] Nee?

Danny Ester (interviewer): [00:02:25] Dat weet ik niet hoor, want het is echt. Euh. Die databases zijn best wel anders allemaal.

Bob Smits: [00:02:31] Maar dat zeg ik kan je alvast verklappen wij hebben een. Met alle sociale.... Hebben wij één keer in de drie weken hebben wij een overleg met alle collega's die over de ICT gaan binnen de Staten zal ik maar zeggen Ja, en en daarin hebben we ook heel veel discussies gehad over iBabs of het iBabs gebruiken of je hebt wat anders. Nood BIS in Gelderland heeft helemaal al een systeem die niemand kent. Daar willen ze wel van af, dus die zijn wel opnieuw aan het aanbesteden. Of ze willen waarschijnlijk met iBabs eigenlijk. Limburg is wel een hele directe vergelijking te trekken met wat wij hebben, maar de rest is allemaal weer net net wat anders.

Floris Scheelings: [00:03:11] Wat heb wat heet? Wat heeft Zeeland dan? Euh Bob?

Bob Smits: [00:03:15] Dat moet ik heel even kijken, maar ik begin maar alvast met de vraag wat had je?

Danny Ester (interviewer): [00:03:20] O ja, toevallig hebben we één van m'n vragen gehad als hoe het binnen de provincies gaat. Maar de meeste provincies hebben dus andere systemen. Maar mijn eerste vraag zou zijn uh, op welke manier worden vergaderingen en besluiten per provincie opgeslagen en openbaar gemaakt? Dus een beetje. Hoe gaat dat proces? Je hebt een vergadering of je hebt uh. Dan worden amendementen worden besluiten in genomen. Maar hoe komt dan uh typt de griffie? Dat neem ik aan en dan ga je ... Hoe komt het zeg maar in een archief terecht?

Floris Scheelings: [00:03:51] Ja nou uhm laten we zeggen om te beginnen zeg maar. Uhm. Uh de stukken zijn de stukken zeg maar die naar de vergaderingen toegaan, die uh die meeste stukken daarvan die komen uit het college van van van gedeputeerde staten. Hè uh neemt die dus de staten is uit is de uitvoerende macht, dus die leveren over het algemeen hun stukken aan aan en die sturen ze richting Provinciale Staten. Uhm, die vergaderstukken die gaan bij ons. Vervolgens worden die ingeklopt in een document management systeem. Dat is bij ons [00:04:24] CORSA. [00:04:24] Uhm en van daaruit zeg maar wordt er door de adviseur dus bijvoorbeeld door Bob wordt er nog naar de stukken gekeken op een stukje inhoud. Er wordt een uh een advies bij geschreven voor een uh voor een zeg maar voor een uh ja. Wij noemen dat een agenda vergadering uh in zeg maar uh ik kan t doen. Ik kan het een beetje vergelijken zeg maar met een commissie die de vergaderstukken zeg maar uh bekijkt en een en een en een soort voorbereiding doet op op op vra op alle vergaderingen. Mm hu. Uhm en die uh en ten slotte zeg maar als dat, als, als wat zeg maar als uh als die verwerking heeft plaatsgevonden in CORSA dan woorden. Dan worden de vergaderstukken vervolgens naar iBabs gepubliceerd.

Danny Ester (interviewer): [00:05:10] Oké.

Floris Scheelings: [00:05:11] En in iBabs werken wij dan zeggen met met een met een vergaderstructuur te hebben hebben allemaal agenda types eraan hangen. Het eerste agenda type wat je daar tegen zal komen is dan de agenda vergadering. Dat is dus waar de fractievoorzitters, zeg maar de voorbereiding doen op de stop, op de stukken die ze ontvangen hebben. Gaan ze kijken van nou wat, wat willen we hiermee? En nou ja, dat kan dan. Nee dat komt wel he, die komen ongeveer één keer per maal. Wat komen die bij elkaar? En nou op basis van wat daaruit zeg maar wordt geadviseerd. Uh, kan het bijvoorbeeld zijn dat u dat een wat bijvoorbeeld een uh een staten stuk uh kan vervolgens het kan daar eigenlijk drie smaken zeg maar. Het kan zijn dat ze zeggen nou nu moet ik, het is een mooi stuk uh college, we hebben de kennis van genomen, maar verder doen we niks mee. Uh. De tweede optie is van nou we hebben die. We willen dit eigenlijk wel graag bespreken. Uh, het is geen besluitvormend stuk in dit geval, maar dat kan het. Dan kan het bijvoorbeeld in een in een thema bijeenkomst hè, dat is bij andere provincies dan noemen ze het commissies uh wordt het in een thema bijeenkomst behandeld. D

[00:06:19] at kan dan zijn informerend, dan is het zeg maar dat de provincie dat zeg maar een ambtenaar of ambtenaren van de provincie, de staten uh informeren over wat meer over de diepere inhoud van van van het stuk of van een dossier.

Danny Ester (interviewer): [00:06:35] Mm hu.

Floris Scheelings: [00:06:35] En Statenleden kunnen In zo'n bijeenkomst kunnen zij verduidelijkende vragen stellen. De andere optie is oordeelsvormend. Dat kan ook nog. Dan is het zeg maar meer een wat politieke bijeenkomst en is het kan bijvoorbeeld zijn dat bijvoorbeeld eh hé. We hebben laatst bijvoorbeeld hebben we het gehad over de over, over mest. Nou ja, dat is in Brabant altijd een heel actueel onderwerp en daar zijn de staat het dan. Dan is het dus echt meer een meer een politieke bijeenkomst zeg maar, waarin ook uh politieke vragen aan de gedeputeerden kunnen worden gesteld.

Danny Ester (interviewer): [00:07:10] Ja,

Floris Scheelings: [00:07:10] En ten slotte zegt maakt de meeste als t als dat ook echt besluitvormend is zeg maar de hele boel te uh dat het moet, dan moet het per se. Moet er sprake zijn van een statenvoorstel om met even met een ontwerpbesluit. Dan is een laatste route zeg maar uiteindelijk ook dat het meestal plenair in de Statenvergadering wordt behandeld. En dan krijg je ook te maken zeg maar eventueel met amendementen, moties en uh dat soort uh zaken.

Danny Ester (interviewer): [00:07:36] Ja dat is meer echte politieke smaak.

Bob Smits: [00:07:39] En t is wel zo. Uhm. Dit is echt de na de hele cyclus die wij hebben. Uhm zeg vanuit Corsa en dan iBabs en dan. Zie verder de de de de vergadercyclus in ? Maar om het ook even compact samen te vatten. Het antwoord Uhm uh ja, het corps is echt ons archief. Vandaaruit bouwt Floris en zijn collega Arjan. Die bouwen Natuurlijk verdienen iBabs. Normaal gesproken schrijven we het daarin goed. En iBabs gebruiken wij, verzeker mij. De app Variant dus. De onze, ons aan onze kant dus, waar wij de stukken op plaatsen. En daar Statenleden op lezen. En het is direct gekoppeld aan de openbare website. Dus zodra wij op die iBabs publiceren,

Danny Ester (interviewer): [00:08:25] Ja.

Bob Smits: [00:08:25] Dus vooral naar de iPad van het Statenlid als naar de openbare website Oké. En daar zit dezelfde vergader structuren in. Met wel de kanttekening dat wij in IBABS een slotje voor een stuk kunnen zetten. En dan gaat het niet naar de openbare website. Maar dat gebruiken wij eigenlijk nooit.

Danny Ester (interviewer): [00:08:48] Maar het is wel een mogelijkheid.

Bob Smits: [00:08:50] Ja, ja, je moet erbij. Wij uh uh. Bijvoorbeeld wij publiceren altijd als wij heel veel insprekers hebben dan maken wij allemaal een lijst met tijd en naam die komen. Technisch gezien mogen wij dat Niet...

Danny Ester (interviewer): [00:09:05] Is dat lastig?

Bob Smits: [00:09:07] Dus ja nou dat is gewoon niet te doen. Dus t slotje ervoor, dan kan jij t als statenlid het wel zien en jij als als inwoner ziet het dan niet.

Danny Ester (interviewer): [00:09:16] Oke,

Bob Smits: [00:09:18] Dat is dus wel mogelijk. Maar eigenlijk is de gouden regel bij ons één op één overnemen. Dat is alles wat wij hier voor staat en niet voor jou zeg maar.

Danny Ester (interviewer): [00:09:27] Eigenlijk is het transparantie, maar er kunnen zaken zijn die AVG technisch gewoon moeilijk zijn.

Bob Smits: [00:09:32] Om uh onder andere AVG technische en hebben we het presidium. Dat is een vergadering die niet in de cyclus zit, maar gewoon in de. De raad is om van man fractievoorzitters die naar onze werkwijze

kijken. Ja daar zit ook wel een stukje in dat niet de gepubliceerd worden, maar eigenlijk alles wat met de inhoud te maken heeft is echt. Ps gerelateerd is publiceren wij bijna altijd openbaar.

Danny Ester (interviewer): [00:09:57] Over AVG. Leuke kat trouwens.

Bob Smits: [00:10:01] Ja ja, dankjewel komt even langs, eh je staat in de weg jongen. Ja zo kan ik je niet pakken.

Danny Ester (interviewer): [00:10:08] Heel even kort die we toch over AVG technisch hebben. Hebben jullie bezwaar d'r tegen als ik dit opneem want ik ben het net vergeten.

Bob Smits: [00:10:16] Nee hoor geen probleem.

Floris Scheelings: [00:10:17] Kij want ik neem gewoon een audio bestand op voor mezelf, dan ga ik uiteindelijk uittikken. Dus gewoon even de vraag dan weten jullie dat ook helemaal prima. Oké top! Dan hebben we de grove schets en zien jullie hier echt knelpunten in of is het echt een perfect systeem?

Bob Smits: [00:10:34] Of ja, perfectie is uh een groot woord. Uhm het voor jou is het goed om te weten wij zijn nu. En ja. Misschien overgestapt naar dit nieuwe systeem? Het staat volledig. iBabs.

Danny Ester (interviewer): [00:10:51] Oké,

Bob Smits: [00:10:51] Vroeger hadden we een website die we zelf in beheer hadden en daar zitten nog echt wel wat kinderziektes in. Nu ja, de openbare versie van iBabs bijvoorbeeld de de de zoekbalk geeft echt niet voldoende resultaten. Uhm. Je probleem een probleem probleem? Het is niet echt een probleem.

Danny Ester (interviewer): [00:11:11] Uhum, De lastigheid.

Bob Smits: [00:11:13] Is erg. Ja, lastigheid laat.

Danny Ester (interviewer): [00:11:15] En laten we de lastigheid noemen.

Bob Smits: [00:11:18] We hebben het niet meer zelf in beheer. Maar dus bij dit soort dingen moeten wij echt met iBabs en dat doen we met een collectief aan gemeenten en provincies. In gesprek met John. Dit moet aangepast worden. We hebben hier meer nodig, dus wij kunnen niet meer van vandaag of morgen fixen. Ehm het voordeel is wel dat is een standaard oplossing. Dus het is in beheer bij een bedrijf dat het overal uitrolt. Omdat ze zo herkenbaar zijn voor mensen die zoeken, want bijna wat Floris al zei. Bijna iedereen gebruikt iBabs Zo, je hebt wel een paar andere varianten. Eigenlijk heb je twee grote spelers in Nederland iBabs en dat en NOTIBIS

Danny Ester (interviewer): [00:11:58] oké.

Bob Smits: [00:11:59] Uhm en een paar random. Andere varianten die rondzwerfen? Uhm. Maar nee echt wat wat ik dus zeg. Maar mijn grootste probleem met ons huidig systeem is de de de zoekbalk die nog niet naar

behoren functioneert. En een knelpunt is natuurlijk ook dat uhm wij hebben onze vergaderagenda zo geordend dat wij het overzichtelijk vinden.

Danny Ester (interviewer): [00:12:26] Ja, ja.

Bob Smits: [00:12:28] En wij werken iedere dag mee en er zit ook echt wel een logica achter. Maar ja, goed ik mijzelf dan voorstellen als jij voor t eerst gaat zoeken. Niet weet hoe en wat.

Danny Ester (interviewer): [00:12:40] Ja, dat is ook één van m'n latere vragen. Is het systeem gewoon moeilijk bewandelbaar als leek of uh, want ik heb het zelf ook ondervonden want.

Bob Smits: [00:12:50] Dat vind ik te makkelijk. Dat is t is niet te moeilijk, het is uhm uh echt alles is wel te vinden en er zitten gewoon een ja. Kijk, wij zijn bestuurskundigen. Wij, wij, wij, wij, wij, wij zijn hierin afgestudeerd straks. Uh de te vergadercyclus en is dit? Ik vind het wel een beetje moeilijk om daar echt een waardeoordeel aan te hechten.

Danny Ester (interviewer): [00:13:15] Ja ja.

Bob Smits: [00:13:16] Maar het is met de zoekbalk is het nog wel steeds goed te doen en een kalender die nog steeds welke [00:13:23] pipo [00:13:24] vergaderingen waar zijn geweest. We hebben nu een nieuwsbrief die het aankondigt waar het staat. Wij proberen met directe linkjes naar de stukken te werken. Dus het is ehm is het meest gebruiksvriendelijke systeem dat je ooit tegenkomt? Nee. Is het, zijn we niet heel hard bezig om het gebruiksvriendelijker te maken? Ja, dat zijn we wel zeker aan het doen.

Danny Ester (interviewer): [00:13:46] Ja ja, want ja. Bijvoorbeeld. Kort voorbeeldje. Ik had daarnet over dat tussentijds vertrek van Statenleden en ook in die database en op social media en weet ik het allemaal heb ik moeten zoeken. Ik heb er in totaal een stuk of twintig kunnen vinden. En toen kwam er een toevallig een paar dagen geleden een bericht van Noord, uhm Noord-Brabant uit dat er ongeveer 30 A 33 Statenleden tussentijds zijn vertrokken. Met verscheiden redenen, dus het is best moeilijk om te vinden om alles om alles te vinden hoor, moet ik heel eerlijk zeggen.

Bob Smits: [00:14:16] Nee, dat dat, dat, dat, dat, dat, dat is niet nieuw. Uhm, wat betreft met de statenleden met het vertrek, het is natuurlijk wel een categorie apart omdat dat niet echt vergaderstukken zijn.

Danny Ester (interviewer): [00:14:28] Nou ja, afscheidsbrief, ontslagbrief. Ik Ik weet niet wat ik allemaal heb opgezocht.

Floris Scheelings: [00:14:31] In de openbare stukken. Uh, de ketting nakijken? Ja, want daar. Euh. Maar ja. Nee echt. We. Uh. Wij konden niet op de website verder. Het staat bij de profielen met dit is de opvolger van en in ieder geval zien wanneer een Statenlid is begonnen in niet een of op de website, maar niet nee, ik je kunt niet zien wie de voorganger was. De notulen en de agenda daar kun je opzoeken.

Danny Ester (interviewer): [00:14:58] Ja, zoals ik al zei afscheidsbrief, ontslagbrief, uh aankondiging nieuwe Statenlid en zo dat ja, voor mij was het best moeilijk te vinden. Vandaar ook een beetje die vraag van die

zoekbalk enzo, want je moet via ja is af en toe. Hij heeft een partij die het dan op z'n site zet. Een deel kan je vinden inderdaad op die database met die ontslagbrief en dat soort uh dingen. Maar ja uh uh dat is ook een beetje mij mijn zoek hierin.

Floris Scheelings: [00:15:23] Ja maar in ieder geval kan je in ieder geval aanraden Danny. Uh ik heb ook een Kevin. Ik toevallig aan de hand van jou van jouw vragen heb ik hem gister ook even getest in de IBABS omgeving. Ik heb zelf gisteren even gezocht op het woordje afscheid en daar kreeg ik ongeveer een stuk of uh dertig resultaten uit. Volgens mij worden één keer en dan krijg ik het agendapunt zeg maar te zien van de betreffende PS vergadering waarin één of meerdere staten er afscheid te nemen van PS, dus daar kun je die wel. Heb in ieder geval een kleine indruk zeg maar van wat er wanneer ze afscheid hebben genomen een ieder afscheid hebben genomen.

Danny Ester (interviewer): [00:15:56] Oké,

Floris Scheelings: [00:15:57] En je zou ook het woordje beëdiging kunnen beëdiging kunnen zoeken als je bijvoorbeeld wil zoeken op wie er in die periode, ook die er over wie er dan ook Beëdigd zijn, zeg maar in die uh in die periode.

Danny Ester (interviewer): [00:16:08] Ja dat is een goede.

Bob Smits: [00:16:11] En dat is daarbij ook nog wat feedback hè. Dus mocht je uit dit onderzoek Feedback vinden dan uh hoor ik het graag.

Danny Ester (interviewer): [00:16:17] Ja dat is uh het hele idee hè, dat die belangen partij Statenlid nu uiteindelijk een onderzoek hieruit krijgt en dat we het uh kunnen doorgeven. Maar als jullie het persoonlijk wil hebben kan ik t ook gewoon naar jullie doormailen dat uh is geen probleem.

Bob Smits: [00:16:29] Altijd nieuwsgierig waar verbeterpunten zitten, zeker waar.

Danny Ester (interviewer): [00:16:33] Want ik had volgens mij in m'n eerste mailtje ook het plan van aanpak gestuurd. Dat is ook uh tien kantjes ofzo. Dat is niet heel interessant, maar echt die vragenlijst zijn echt Ja de de kern zeg maar.

Bob Smits: [00:16:45] Ja nou oké, nee, maar als PB als ik t houd. Inderdaad de de de de vergaderstukken. Die zijn naar mijn eerlijke mening echt goed te vinden. Ja, je moet natuurlijk wel weten waarnaar je zoekt. Het is zeker technische stukken, maar ze zijn allemaal openbaar en allemaal wat. Ja.

Danny Ester (interviewer): [00:17:06] En euh, effe gewoon een hele technische vraag hoe lang duurt dat per ... Proces van Corsa naar systeem, naar iBabs? Duurt dat een maand? Een dag, een week? En euh. Ongeveer. Je kan er natuurlijk geen exacte tijd aan vaststellen, maar...

Bob Smits: [00:17:25] 10 minuten?

Danny Ester (interviewer): [00:17:27] Ja, als alles in één keer zou gaan wel he.

Floris Scheelings: [00:17:31] We hebben uh uh het is een. Het is in principe zou u zeggen, maar voor de agenda voor de voor de agenda vergadering, voor de voorbereiding. Het verkrijgen is uit de voorbereidende vergadering. Daar worden eigenlijk zeg maar doorlopend stukken op gepubliceerd die die zeg maar vanuit het college binnenkomen. Hè, met op het moment dat Bob of een collega die stukken dat ik ze binnen heb gekregen zeg maar ik heb ze in naar Bob [00:17:52] doorgezet en Bob heeft ze getoetst. Dan [00:17:55] worden die in principe met daarna meteen doorgeplaatst. Zeg maar naar de agenda van de agenda vergadering. Dus dat staat het. Dat is in principe inderdaad een, een, een kwestie van maximaal 10 minuten. Uhm. Voor de thema voor de thema bijeenkomst en voor de plenaire vergadering geldt die publiciteit publiceren wij. Die bouwen wij in één keer op. En die worden tot tien dagen van tevoren worden die gepubliceerd, hè. Dus dat hebben we nu voor ons, dat we nu volgende week vrijdag hebben. We nog hebben nog één plenaire vergadering van de Staten voor de verkiezingen. Ja, die die die die vergadering is afgelopen dinsdag. Is die online gezet. Ja en dat is dan een uh. Dus de dan dan wordt eigenlijk aan de achterkant zeg maar Alles verzameld. Uh hè. Dus vanuit CORSA, daar zeg maar, zet ik alles toe. Over naar de agenda.

Floris Scheelings: [00:18:41] Ik ga vervolgens aan de achterkant, ga ik de agenda opbouwen en op een moment dat uh dat de agenda van de uh van de PS vergadering akkoord is hè. Dat is de maandag behandeling die de commissaris als voorzitter van PS moet geven.

Danny Ester (interviewer): [00:18:55] Mm hu.

Floris Scheelings: [00:18:55] Dan op dat moment kunnen wij tot publicatie overgaan en dan is dat in principe uh ja, maximaal 10 minuten zit, alles d'rop.

Danny Ester (interviewer): [00:19:03] Oké,

Bob Smits: [00:19:04] Ja ja, dat is ook wel goed om te weten. Het Geldt voor de compleetheid van de informatie bijvoorbeeld. Daarom zijn we op een IBABS overgestapt, op de website onder andere is dat bij uh. Er altijd ook natuurlijk ook een audio en video bestand van iedere vergadering die wij hebben behalve agenda vergaderingen. Uh. Als het niet is. Die vertrouwen, maar die die zijn er altijd staan ze bij de vergaderstukken bij de vergadering zelf Zie je ook de video van die desbetreffende vergadering. En het systeem is zo ingericht dat als de vergadering is afgelopen ja kijk een kleine thema bijeenkomst van 1.00u. Die heb ik automatisch binnen 5 minuten online met ondertiteling. Ja, in een PS vergadering van 8.00u, daar is iets langer voor nodig, maar dat zal binnen en binnen 1.00u staat het dan online met dat is best wel geautomatiseerd allemaal hoor, dat dat de de de enige stukken lopen.

Danny Ester (interviewer): [00:20:00] Oke ja, ik had bijvoorbeeld ook voor de grap bij database van Utrecht gekeken en daar hebben ze echt zo gewoon alle fysieke vergaderingen dan nu weer. Daar hebben ze echt per stuk, zeg maar per artikel en per punt van de vergadering hebben ze ook een het document, met de ondertiteling en weet ik het allemaal. En dat was en dat was heel makkelijk te vinden. Maar in andere databases, bijvoorbeeld Zeeland, dan moest je echt door een hele database heen en kreeg ik een stuk uit 1930 of zo. En toen zat ik ook te kijken van ja interessant maar en beetje inefficiënt?

Bob Smits: [00:20:35] Ja dat snap ik best. Zei dat. Dit is wel ontwikkelingshulp waar heel veel staten aan mee bezig zijn. Net zoals met dat staten informatiesysteem. Wij liepen daarin wat voorop qua tijd. Wij zijn iets eerder begonnen met het project, dus wij zijn we al redelijk in afrondende fase.

Danny Ester (interviewer): [00:20:50] Oké,

Bob Smits: [00:20:51] Niet gewoon klaar, maar nou zijn we inderdaad bezig met die puntjes op de i. Eh ik, ik, ik uh zoals ik zei de zoekfunctie de de de sprekers markering in de video.

Danny Ester (interviewer): [00:21:02] Ja, de kinderziektes.

Bob Smits: [00:21:03] Ja, dat is makkelijker doorklikken dat zeg ik. Ik gebruik daar een basic term die mijn aandacht trekt, maar uhm. Dit is daarom dus ook al een relevant onderzoek. Nu, want bij iedereen speelt deze aanbesteding nog of net voorbij. Dus ja dat nee.

Danny Ester (interviewer): [00:21:21] Ja uh uh ik uh zelf. Mijn contactpersoon is Harold van de Velde, Statenlid voor de SGP en Zeeland en zei gewoon van ja. Het is gewoon heel moeilijk want bijvoorbeeld in Drenthe als je bijvoorbeeld opzoekt naar. Ja dat is een latere vraag. Maar nu goed voorbeeld de wolf bijvoorbeeld die nu beschermd moet gaan worden of uh stikstofproblematiek. Dan zetten ze bij dat stuk als je de in de database opzoekt ook alle voorgaande zeg maar vergaderingen zeg maar als zoekopdracht. Dus dat je kan zien wat in vorige vergaderingen daarover is besproken. Maar als je dat bijvoorbeeld in Zeeland zou doen en dan moet je echt heel heel diep zoeken voordat je dat vindt.

Bob Smits: [00:21:58] Wij hebben iets heel moois. Dat is voor ons heel druk mee bezig en dat is iets waar we allemaal en dat die spreken daar ook over. We hebben een dossier tool. Uh dus bij alle onderwerpen werken die een groot zijn zoals stikstof een onderwerp. Daarin doen wij op een aparte paar allemaal aparte plek. Verzamelen wij alle relevante stukken die ooit in het verleden door PS besproken zijn rond dit thema. Om het daarin al makkelijker te maken voor onze Statenleden en de buitenwacht is voor openbaar. Ehm en? Maar ja, het is natuurlijk wel zo dat bij ons dat jij gaat zoeken op onze staten informatie systeem. Krijg je inderdaad van alles, maar in de titel of in de de.

Danny Ester (interviewer): [00:22:40] In de tekst staat.

Bob Smits: [00:22:42] Dat ja, daar slaat ie wel op aan dat ehm maar goed, dat vind je ook op je relevante stukken. Dat is natuurlijk wel heel erg.

Danny Ester (interviewer): [00:22:52] Ja, Nou, dat was het over de vragen van punt zes. Zeven is dan hoe kun je specifieke onderwerpen als Statenlid? Ja, zoals net op zit als nieuw Statenlid. Hoe kan je het zeg maar het efficiëntst zoeken bijvoorbeeld net zoals we zeiden over die stikstofproblematiek kan je het beste doen via database, kan je de beste doen, ga je gewoon naar jullie van hey luister of is het meer van de partij van hey luister dit is mijn ondersteuning.

Bob Smits: [00:23:19] Uh dat uh een beetje beetje van alles. Dat dat wij braderie nummer staat daar binnenkomt krijgt ie vanuit ons een, een, een inwerkprogramma. Nou dat moet je niet te veel bij denken. Straks in maart

staat natuurlijk een heel programma van A tot Z. Bij tussentijdse intreding is dit gewoon een uurtje of twee samen bij mij zitten. Even door de basis heen en en en raad ook. Wat worden jouw thema's? Waar wil je meer over weten? En zoals ik al zei, we hebben dus uh PS dossier Tool en ik had Floris en zo even laten zien. Dat is misschien handiger, dan heb je ook een beeld. Uhm nou van mijn kant vrij snel naar me en kijk hier eens in wat wat je relevant vind. Ik neem hem. Heel specifiek neem ik onze iBabs door, dus hoe we dit hebben opgedeeld en waar je makkelijk stukken kan vinden. Zo heb ik laatst een Statenlid gehad, die wordt adviseur woordvoerder op thema's samenleving. Nou, die heb ik echt volledig doorgenomen. Nou, dan moet het hier op iBabs de thema's samenleving weer drie jaar terug. Uh gewoon wat scrollen en zoeken.

Danny Ester (interviewer): [00:24:22] Mm hu.

Bob Smits: [00:24:23] Dus wij vanuit de griffie uh hebben de dossier tool en en die inwerk cursus proberen daar toch wel echt de eerste de eerste helpende hand te bieden en en natuurlijk al het aanbod dat als je iets zoekt dat je altijd even kan bellen naar je adviseurs. Daarvan zijn we ook van dienst. Maar wij wij zeggen ook wel tegen fracties dat kennisoverdracht ook deels door hen moet gebeuren. Dus uhm wij doen ons best. Wij brengen iemand zo goed mogelijk op vlieghoogte, maar dit is wel een gedeelde verantwoordelijkheid.

Danny Ester (interviewer): [00:24:56] Ja, Nee, top! Euhm, dan nog een vraag, want je hebt natuurlijk regionale historische centra en dat is ook deel van de vraag. Want je hebt bijvoorbeeld in Den Bosch en in Eindhoven en weet ik het al maar één. Hebben jullie echt één archief wat jullie bijvoorbeeld in Den Bosch gebruiken? Of is zijn die allemaal gelinkt? Of hoe moet ik dat zien?

Floris Scheelings: [00:25:23] Uhm, dus we hebben eigenlijk zeg maar. Je kan hier eigenlijk binnen de archieven eigenlijk onderscheid maken zeg maar heb je. Je hebt eigenlijk drie, Eigenlijk drie type archieven zeg maar. Je hebt uh, je hebt zeg maar het dynamisch archief. Dat is het, dat is het archief. Zeg maar wat wij uh, nou ja, dat is dat is zeg maar het archief wat er op, wat er maar actueel is, wat er wat gewoon nog in de uh hé en wat de laatste paar jaar van de laatste paar jaar zal ik maar zeggen.

Danny Ester (interviewer): [00:25:50] Mm hu.

Floris Scheelings: [00:25:51] Uhm. Dan heb je vervolgens en heb je vervolgens heb je het, heb je dat? Heb je een uh semi statisch archief dat, dat, dat houdt in zeg maar op het moment dat de stukken zeg maar hè. Dus de stukken die ik in CORSA had opgeslagen, die op het moment dat de vergaderingen geweest zijn, de besluiten zijn genomen, besluiten zijn d'r aan gekoppeld en enzovoorts. Dan ga ik die, dan ga ik in zeg maar in Corsica ga ik die handel archiveren en dan gaan ze richting ons archief afdeling. Uh, daar komen ze dan zeg maar in het semi statische archief terecht. Dus dat betekent zeg maar. Ze worden nog steeds wel gewoon bewaard, maar dan worden er bijvoorbeeld ook bewaar kenmerken aan toegevoegd en bewaartermijn van wel blijven bewaren, niet blijven bewaren en uiteindelijk na een bepaalde periode dat is. Dat was vroeger twintig jaar, tegenwoordig is het gewoon tien jaar geworden. Uh worden die archieven zowel digitaal als fysiek. Worden ze overgedragen aan de aan in ons geval aan het BHIC in uhm, in Den Bosch? Het is zeg maar de De [00:26:58] Citadel [00:26:59] in de volksmond. En dan heb je het zeg maar echt over de statische archieven, dus dan is het ook echt voor de openbaarheid zeg maar uh uh beschikbaar voor een ieder die daarheen wil zoeken of wil pluizen. Dus stel dat je heel erg geïnteresseerd bent in de in uh in notulen van een van een statenvergadering uit uh, ik noem maar wat.

1985 dan kun je daar bij de site dan kun je daar bij het BHIC voor te richten en dan kun je het. Dan kunnen ze daar dan iemand die naartoe daar voor je opdiepen of andere stukken die je wil zien.

Danny Ester (interviewer): [00:27:31] En uh in hoeverre is zeg maar hoever gaat dat terug? Moet ik dan denken tot de oprichting van de Nederlandse staat of uh 1900 of het papieren archief hebben we dan over.

Floris Scheelings: [00:27:47] Ja, ja, papier mag meteen, dat papier. Ik weet niet precies hoe ver het papieren archief teruggaat, maar ik denk inderdaad wel dat het dat het echt wel een paar eeuwen teruggaat. Ik denk dat het echt wel terug gaat tot misschien wel de Staten van Brabant of misschien ook wel het hertogdom Brabant. In die tijd ook nog. Ja, ik neem aan ook wel archief, maar ik ben er zelf wel eens geweest, maar niet niet zo diep ingedoken. Maar dat zou je dat zou je wellicht bij het BHIC kunnen kunnen vragen in Den Bosch. Uh, om te vragen hoe ver hun archieven over de provincie Brabant of je zien lopen hoe verder terug gaat.

Danny Ester (interviewer): [00:28:22] Oké en echt het zeg maar het uh on line archief. Hoe ver gaat dat terug? Ook hetzelfde of.

Floris Scheelings: [00:28:29] Uh nee. Het online archief gaat op dit moment terug tot uh uit mijn hoofd gezegd 1999.

Danny Ester (interviewer): [00:28:38] Oh, mijn geboortejaar.

Floris Scheelings: [00:28:39] Dus niet. Sorry, maar dat zit niet in dit systeem. Zeg maar dit, dit systeem gebruiken we. Dit systeem gebruiken we nu openbaar, zeg maar pas sinds 2021 en voor de staten zijn we dit gaan gebruiken in 2015. Dus voor mij dus voor voor 2015 en zo. Die zul je niet vinden op deze omgeving. Maar wij hebben ook nog onze onze Brabant websites. Het is zeg maar waar wij het voorheen zeg maar op onze staat informatie opsloegen.

Danny Ester (interviewer): [00:29:05] Oké.

Floris Scheelings: [00:29:06] En uhm, daar zit nog wel ergens wat dieper, wat dieper. In de site en archief zit nog een heel archief, wat volgens mij terug ook inderdaad tot tot tot. Tot in 2000, misschien zelfs 1999.

Danny Ester (interviewer): [00:29:17] Oké.

Bob Smits: [00:29:18] Ja, volgens mij ook meer in een beetje in die richting.

Danny Ester (interviewer): [00:29:22] En zitten d'r plannen in dat...

Floris Scheelings: [00:29:28] Sorry.

Danny Ester (interviewer): [00:29:29] Nee uh ik. Ik wil de vraag wat zitten d'r nog plannen in dat het zeg maar allemaal uh online komt of is het zo van nou t staat in het papier archief, daar kan je t vinden.

Floris Scheelings: [00:29:40] Uh, ik denk dat het dan bij het BHIC ligt of ze eventueel e of of ze eventueel die oudere archieven gaan inscannen of zo. En je ziet die ziet met dat bij het Nationaal Archief ook wel gebeuren dat ze volgens mij ook oudere dingen inscannen. Ik weet niet hoe ver ik ben, niet hoe ver de plannen daarvoor zijn en hoe ver je weer terug willen daarin uh oké, die in die in die spullen om zeg maar allemaal dat te digitaliseren.

Danny Ester (interviewer): [00:30:08]Oké, nee dan uhm, dat is duidelijk. Dat is ook een groot deel van mijn onderzoek. Hoe ver kom je online en hoever moet je echt naar het archief of ja regionaal archief

Floris Scheelings: [00:30:19]: ja, ja, daarvoor kan je het best contact met het BHIC in Den bosch, dat is zeg maar voor ons het regionaal archief bewaarplaats. Waarnaar alle echte oude archieven zeg maar naar toe worden gebracht en daar worden opgeslagen en openbaar toegankelijk worden gemaakt.

Danny Ester (interviewer): [00:30:39]: Dan ga ik even een belletje plegen of ook een mailtje sturen. euhm dan komen we meteen met uhm vraag zeven die heb ik zo goed als af. Ik heb ook de casussen na vraag zeven. Dat waren bijvoorbeeld je wilt opzoeken wat er eerder gezegd in een x jaartal omtrent de stikstofproblematiek dat hebben we dan ook allemaal gehad. Euhm is er verder nog iets want jullie zijn natuurlijk de griffe, dan heb je natuurlijk de BHIC. Is er verder nog een Euhm een bron of een archief waar je informatie uit kan putten.

Bob Smits [00:31:27]: Dat is een goede vraag.

Floris Scheelings [00:31:30]: Dat is een hele goede vraag.

Danny Ester (interviewer): [00:31:33]: ja het internet natuurlijk, en sociale media van partijen tot een zekere hoogte.

Floris Scheelings: [00:31:39]: Ik kan wel zeggen dat euhm dat handelingen en andere soorten informatie vooral hierop te vinden is. Nee ik denk dat dit onze voornaamste aanspreekpunten zijn dus onze informatiebronnen vanuit de staten.

Danny Ester (interviewer): [00:32:07]: oké, uhm dan hebben we vraag acht ook al gehad want dat ging natuurlijk over de samenwerking tussen regionale historische centra, de griffie en nog meer. Euhm en dan over ja vraag 9 daar hebben we ook al licht aangezet over Corsa en iBabs. Is er ook samenwerking tussen verschillende provinciale staten? Is het echt zeg maar elke provincie apart of zijn die systemen ook een beetje gelinkt.

Bob Smits [00:32:34]: Nee het is wel ieder voor zichzelf euhm, men maakt daar ook afwegingen in. Het is wel zo dat wij met elkaar met regelmatige basis bijpraten en voor en nadelen en ervaringen uitwisselen. Wij zijn nu ook met gemeenten zijn wij sinds kort een collectief gaan vormen. Het is natuurlijk zo met hoe meer klanten je naar iBabs gaat des te sneller en efficiënter je wordt geholpen. dus daar zijn wij pfoeh halverwege maart een bijeenkomst voor dus het is is , ja het is iedereen apart maar er is echt heel veel overleg en communicatie waar en wat we beter kunnen doen. en en euhm ja ja wat verbeterpunten zijn.

Floris Scheelings: [00:33:23]: Ja

Danny Ester (interviewer) [00:33:25]: Maar er is inderdaad dus wel onderling overleg over alles.

Bob Smits [00:33:30]: Sorry?

Danny Ester (interviewer) [00:33:32]: Er is dus wel onderling overleg over?

Bob smits: [00:33:34]: ja, ja, ja, Ervaringen uitwisselen doen wij wel.

Danny Ester (interviewer) [00:33:35]: oke

Floris Scheelings [00:33:37]: Ik kan uit eigen ervaring ook wel dat het ook vaak wel handig is zeker als provincies of gemeenten hetzelfde systeem hebben. Bijvoorbeeld dat we allemaal iBabs gebruiken dat er ook wel volgens mij met enige regelmaat bij elkaar in de keuken wordt gekeken. op, op, op de websites van andere provincies. Ik bedoel toen ikzelf toen ik dit systeem, toen wij onze iBabs gingen inrichten als openbaar systeem heb ik ook verschillende keren bijvoorbeeld bij provincie limburg zitten kijken. Op hun site en ook vragen gesteld aan collega's. Hoe, hoe, hoe gaan jullie daar mee om hoe werken jullie dingen uit. Op hé dan is het echt op uitvoerend niveau waar je aan werkt. Dat kijkje in de keuken wordt ook wel gedaan her en der. Ik maak er in ieder geval gebruik van om af en toe bij andere provincie collega's te kijken op hun sit. Van goh hoe doen zij dat soort dingen. Wat hebben zij erop staan.

Bob smits: [00:34:33]: Ik heb dat vandaag nog gedaan Floris. Ik was aan het opzoeken hoe je het beste insprekers kan benaderen. Ja dat, dat, dat ook niet om te vergeten. Er zitten meerdere keten, meerdere organisaties in de keten. Dat zeg ik al Corsa, iBabs en dan iBabs openbaar, na dat is een. En onze video is dan weer Albon?media dus dat moet ook weer connected zijn met iBabs. Dus de keten is bij iedereen wel hetzelfde, maar het gebeurt niet heel vaak dat iedereen exact dezelfde spelers heeft. Ik weet dat Limburg dat wel heeft. Limburg en Brabant dat is echt volgens mij een op een overgenomen. Volgens mij hebben die ook Corsa, daar, daar twijfel ik over. Euhm, dan heb je natuurlijk meer contact. Er is best wel heel veel contact met Limburgse.... Omtrent IBABS is daar best wel contact mee geweest. Je kunt ook leren van een ander.

Danny Ester (interviewer) [00:35:36] : ja, ja, Ik heb zelf ook een onderzoek gedaan voor gemeente Eindhoven gedaan over die ANPR-systemen dat je zeg maar de binnenstad kan afsluiten met.... Ho ik viel er volgens mij even uit. Horen jullie mij.

Bob Smits: [00:35:52]: Ja haperend.

Danny Ester (interviewer) [00:35:55]: Bij gemeente Eindhoven had ik het over camerasystemen gepraat, en het sluiten van de binnenkern. Dat de pollers weg gaan en dat er camerasystemen komen. Bijvoorbeeld Den Haag is daar heel gevorderd mee. dus heb ik daar even mee gebeld. Hoe zit dat bij jullie, dit en dat zus en zo. en toen heb ik dat onderzoek op Den haag en nog een stad ergens in Utrecht vergeef me de naam. Euhm heb ik dat aan Einhoven aangereikt van ja luister hun doen het zo dit is mijn aanbeveling haal de pollers weg en doe dit met het camerasysteem. Dus ze hebben wel allemaal dezelfde systemen maar wel apart ontwikkeld zeg maar.

BOB SMITS [00:36:35]: nou ja, ja we gebruiken veelal dezelfde systemen maar dan met een ander smaakje meestal

FLORIS SCHEELINGS [00:36:47]: ja.

BOB SMITS [00:36:48]: ja.

FLORIS SCHEELINGS [00:36:51]: je zou kunnen zeggen, als toevoeging nog toen wij dit systeem toen wij iBabs ook pas als systeem actiever gingen gebruiken. Euhm heb ik ook wel al zeg maar een paar keer ook van een statenlid te horen gekregen dat zij het fijn vond dat we nu iBabs veel meer gingen uitbouwen. Omdat ze dat vaak .... of ergens in het verleden in de raad hebben gezeten of, of, op een andere plek waar iBabs gebruikt werd als vergader systeem. Je merkt dan wel dat voor een statenlid of raadslid de herkenning al wel snel is van .. eeeuhm hé het basis van het systeem is voor heel veel staten en raadsleden wel bekend.

BOB SMITS [00:37:36]: Je ziet nu bijvoorbeeld veel dat statenleden zich inlezen via de openbare website. Omdat ze een op eenzelfde structuur en dezelfde informatie inwinnen dat zie je veel gebeuren. Dat scheelt weer.

DANNY ESTER (interviewer) [00:37:48]: haha, ja, nee oke, duidelijk. Euhm ja dan vraag 10 hoe wordt de informatie ontsloten aan de burgers. natuurlijk euhm, openbare website, je kan naar het archief gaan natuurlijk. Is dat het of ...

BOB SMITS [00:38:09]: Dat zijn qua systemen zeker qua openbare, primaire bronnen voor informatie. dat is... daar kan je het vandaan halen natuurlijk. Wij als griffie zijnde worden ook wel regelmatig gebeld om even te helpen met zoeken. Dat is natuurlijk prima daar zijn we ook voor. Dus Euhm dat is een secundaire bron, ons bellen.

DANNY ESTER (interviewer) [00:38:35]: uhum.

BOB SMITS [00:38:36]: Dat is het dan wel denk ik, ja.

DANNY ESTER (interviewer): [00:38:40]: oké, want voor jullie is het natuurlijk een fulltime baan. Want die Statenleden doen het meestal ernaast, toch? Als ik het goed heb.

BOB SMITS [00:38:50]: Ja, wij zijn fulltime, zij zijn part-time.

DANNY ESTER (interviewer): [00:38:53]: Haha, ja, oké. Ik heb ook al van dat tussentijds vertrek. Dan zie je ook een aantal keer privé redenen en dat is meestal gewoon puur omdat ze het, ja. Het werk niet kunnen combineren door de tijdsdruk, lees druk, weet ik het.

BOB SMITS [00:39:11]: Dat is niet altijd de reden waarom ze tussentijds vertrekken. Er zijn ook andere dingen, maar ja. Het is ook gewoon heel veel werk. Het is echt euhm... ze zeggen altijd dat er 24 uur voor staat, jaa,. Als je echt; ik ken statenleden die echt ergens inbijten en dan ben je gewoon 30 uur eraan kwijt naast je reguliere baan. Ja het is wel euhm, het vraagt wat van je.

Danny Ester (interviewer): [00:39:39]: Het is intensief. Vooral inderdaad omdat ze het part-time doen. Er zijn natuurlijk meerdere redenen. Dat komt ook in ons onderzoek naar boven maar, privé redenen is echt $\frac{1}{3}$ a $\frac{1}{4}$ toch wel.

Bob Smits: [00:39:52]: Ja, oh ja, nee zeker wel. Dat geloof ik meteen. Dat zit wel een beetje op die lijn. Kijk maar goed dat euhm.. ja.

Danny Ester (interviewer): [00:40:09]: Ja dat is de andere kant, haha.

Bob Smits: [00:40:12]: Ja, nee, ja, precies. Kijk en wij zijn dan wel, dan wijk ik een beetje van het onderwerp af. Euhm wij, wij als griffie zijn er natuurlijk niet voor niets. Wij hebben een aardig team nu. Met de verkiezingen zijn wij op twaalf uitgekomen. Wij hebben wat extra personeel tijdens de verkiezingen. Euhm en ik merk wel dat de statenleden beter gaan vinden om echt informatie te vinden. En en en en wij lezen ook mee en sparren en dat stemt mij wel gelukkig.

Danny Ester (interviewer): [00:40:42]: Ja, want hoe groot is jullie team ongeveer?

Bob Smits: [00:40:47]: Normaal elf FTE.

Danny Ester (interviewer): [00:40:53]: uhum.

Bob Smits: [00:40:54]: Met verkiezingen zijn wij nu met twaalf. Wij zijn wel een van de grotere. Samen met Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland. De grote provincies.

Danny Ester (interviewer): [00:41:04]: Ja, ja, en hoe verdelen jullie het werk een beetje. Heeft iedereen zijn eigen portefeuille of euhm,

Bob Smits: [00:41:14]: Er zit daar een gelaagdheid in. Je hebt de griffier die staat bovenaan. Boven alles, wij doen alles uit haar naam laat ik maar zeggen.

Danny Ester (interviewer): [00:41:19]: uhum.

Bob Smits: [00:41:20]: Euhm daaronder hangt ... dat is plaatsvervangend.

Danny Ester (interviewer): [00:41:24]: uhum.

Bob Smits: [00:41:25]: Peter is voornamelijk euhm... ook een beetje onze HR manager. Dus ja onze persoonlijke manager

Danny Ester (interviewer): [00:41:35]: uhum.

Bob Smits: [00:41:36]: En daaronder heb je vier staten adviseurs hangen. Die zijn primair om op eigen thema een speciale tak zoals ik bedrijfsvoering heb. Euhm, maar het is wel zo dat euhm, als een collega ziek is kan ik zo instappen. Het is geen gescheiden eilandjes zeg maar. Ik ben gewoon de eerste in de lead om dat bij

mobiliteit op te pakken. En dan heb je natuurlijk Floris en zijn team voor coördinatie en het publiceren van stukken.

Danny Ester (interviewer): [00:42:12]: oké, dus wel gewoon collegialiteit onder elkaar als er eentje uitvalt. Van he ik neem het even over.

Bob Smits: [00:42:18]: Zeker, zeker en ik heb dezelfde bevoegdheden als Floris in IBABS, dus mocht er daar wat gebeuren kan ik Floris altijd nog helpen. Dat moet ik nooit te hard roepen want dan, hahahaha, nee maar. Euhm wij zijn toch echt wel een team...

Danny Ester (interviewer): [00:42:37]: Ja, maar dat je niet zo'n eilandje hebt. Dat als een iemand uitvalt het werk stil ligt.

Bob Smits: [00:42:44]: nee.

Danny Ester (interviewer): [00:42:45]: oké.

Bob Smits: [00:42:45]: Ja, kijk, ideaal is het natuurlijk niet. Want ik ben, ik lees de stukken en een collega is daar niet helemaal ingelezen. Dus dan heb je een ander type advisering. Wat ook prima is. Euhm, het valt niet stil dat is zeker waar.

Danny Ester (interviewer): [00:43:00]: Ik heb zelf bijvoorbeeld bij gemeente ..... meegemaakt dat een leidinggevende weg was voor bijvoorbeeld veiligheid en dat ik met mijn vraag gewoon nergens terecht kon. Toen kwam ik bij iemand ... ja... onder hem tussen haakjes, een teamlid. Toen zei ik gewoon van hé dit en dat weet jij daar toevallig iets van. Nee dat is niet mijn euhm zaken. Ja bedankt.

Bob Smits: [00:43:20]: Nee, nee, daar, daar, daar zijn wij niet van. Daar zijn wij niet van nee. Hokjes denken is niet wat wij doen.

Danny Ester (interviewer): [00:43:30]: Ja, ja, ik had er dan toevallig een slechte ervaring mee. Dus ik was gewoon benieuwd. en euhm... ik denk dat wij dan redelijk door de vragen heen zijn. Want vraag elf hebben we ook al redelijk aangeraakt. Met de sociale media enzo en of het moeilijk of makkelijk te bewandelen is als leek. Dus euhm... dat was het voor mij denk ik. Ik kan mij zo snel meer geen vraag indenken.

Floris Scheelings: [00:44:06]: Mocht jij ze nog wel hebben Danny, je kunt altijd even mailen. Denk je van goh er schiet mij toch nog iets te binnen, straks of morgen of maandag bij wijze van spreke. Je kan altijd een mailtje sturen van goh ik heb een paar aanvullende vragen en dan zorgen Bob en ik dat je schriftelijk antwoord terug krijgt op je vraag.

Danny Ester (interviewer): [00:44:22]: uhum.

Floris Scheelings: [00:44:23]: Dan kunnen we je nog even helpen je verder in je onderzoek te voorzien.

Bob Smits: [00:44:29]: En krijgen wij als je het straks helemaal uitgetypt hebt, krijgen wij het dan nog even te zien.

Danny Ester (interviewer): [00:44:37]: Ja, dat euhm dat ga ik je vertellen ik heb interviews van een uur uitgetypt daar heb ik een aantal uur of dagen werk aan gehad dus ik zou het niet te snel verwachten. haha

Bob Smits: [00:44:47]: Nee, nee, nee, nee daar ben ik zeer bekend mee. Maar gewoon, mocht je het af hebben dan lees ik het graag nog een keertje over.

Danny Ester (interviewer): [00:44:56]: Nou dat is goed. Hartstikke bedankt voor jullie tijd, voor de moeite, euhm inderdaad als ik vragen heb dan mail ik jullie wel. Als jullie vragen hebben dan kan je mij ook mailen als je wilt. Ik weet niet hoe ver ik je kan helpen, haha.

Bob Smits: [00:45:11]: Wij hebben contact, laat ik het zo zeggen.

Danny Ester (interviewer): [00:45:15]: Yes, dan is dit het denk ik.

Floris Scheelings: [00:45:19]: Succes met je onderzoek.

Bob Smits: [00:45:20]: Ja

Danny Ester (interviewer): [00:45:20]: Ja, jullie succes nog met de euhm, verkiezingen en de drukke tijd.

Floris Scheelings: [00:45:26]: Dankjewel.

Bob Smits [00:45:26]: Nou euhm, dan wens ik jullie een fijn weekend.

Floris Scheelings [00:45:31]: Goed weekend.

Danny Ester (interviewer): [00:45:31]: Hetzelfde.

Floris Scheelings: [00:45:33]: Hoi, Hoi.

Danny Ester (interviewer): [00:45:34]: Houdoe.

Appendix G: Unieke redenen vertrek

- Zijn er alternatieve redenen voor het tussentijds vertrek anders dan de opgegeven redenen van de statenleden in de periode van 2019 tot en met 2022?

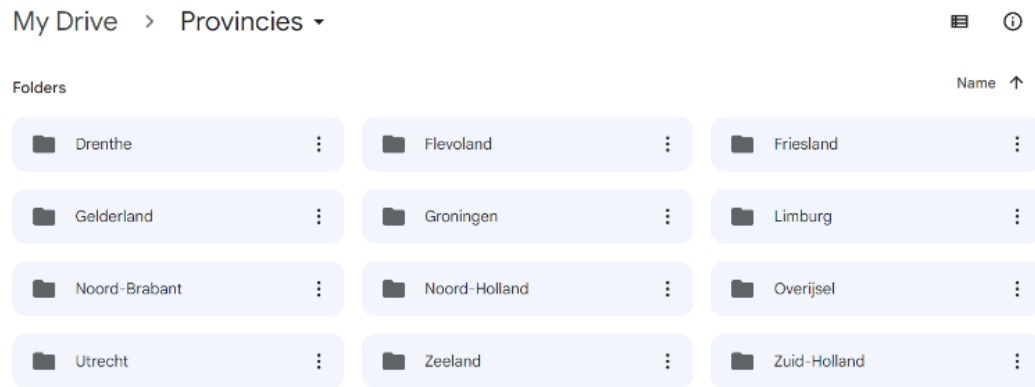
Er zijn ook een aantal afwijkende redenen die wij hebben geplaatst onder de code anders.

Deze alternatieve redenen zijn:

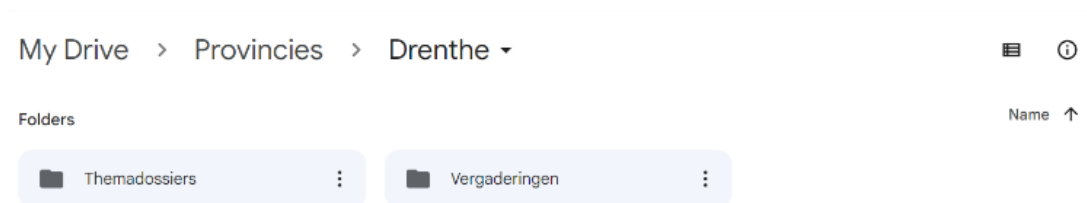
1. Statenlid van de Provinciale staat Flevoland. Waar de precieze reden voor vertrek niet achterhaald is.
2. Statenlid van de Provinciale staat Gelderland. Is gestopt als gedeputeerde.
3. Statenlid van de Provinciale staat Limburg. Is gestopt omdat zij voorzitter werd van de Algemene Vereniging van Schoolleiders (AVS).
4. Statenlid van de Provinciale staat Overijssel. Waar de precieze reden voor vertrek niet achterhaald is.
5. Statenlid van de Provinciale staat Zuid-Holland. Waarvan zowel de reden en de naam niet achterhaald zijn.
6. Statenlid van de Provinciale staat Zuid-Holland. Want hij is benoemd tot lid van het Europees Parlement.
7. Statenlid van de Provinciale staat Zuid-Holland. Conform gemaakte afspraken staat hij zijn positie af.
8. Statenlid van de Provinciale staat Zuid-Holland. Waar de precieze reden voor vertrek niet achterhaald is.
9. Statenlid van de Provinciale staat Zuid-Holland. Waar de precieze reden voor vertrek niet achterhaald is.
10. Statenlid van de Provinciale staat Noord-Holland. Wordt een zogenaamde spook politicus genoemd. Dit is een politicus die officieel wel functie bekleedt maar nooit meer aanwezig is bij de vergaderingen.
11. Statenlid van de Provinciale staat Noord-Holland. Waar de precieze reden voor vertrek niet achterhaald is.
12. Statenlid van de Provinciale staat Zeeland. Zij ging een nieuwe functie uitoefenen binnen de provincie Zeeland.
13. Statenlid van de Provincie Utrecht. Wordt een zogenaamde spook politicus genoemd. Dit is een politicus die officieel wel functie bekleedt maar nooit meer aanwezig is bij de vergaderingen.
14. Statenlid van de Provinciale staat Groningen. Zij is secretaris geworden bij een bestuursvereniging.
15. Statenlid van de Provinciale staat Friesland. Hij is begonnen als tijdelijk directeur van het partijbureau van de ChristenUnie.
16. Statenlid van de Provinciale staat Friesland. Is gestopt omdat hij een nieuwe uitdaging zoekt na 10 jaar provinciale staat.
17. Statenlid van de Provinciale staat Friesland. Is gestopt vanwege een integriteitsschending.

Appendix H: Voorbeeld inrichting universeel systeem

Keuze welke provincie:

Provincies kunnen folders aanmaken en documenten daarin zetten

Appendix I: Voorbeeld inrichting universeel systeem

Provincie	Categorieën	Aantal	Percentage
Flevoland	Totaal	11	100%
	Werkdruk	3	27%
	Raadslid	3	27%
	Tweede kamer	2	18%
	Onvrede politiek	1	9%
	Verhuizing	1	9%
	Anders	1	9%
	Gelderland	Totaal	19
Wethouder		4	21%
Gedeputeerde		4	21%
Raadslid		3	16%
Werkdruk		2	11%
Verhuizing		2	11%
Burgemeester		2	11%
Onvrede politiek		1	5%
Europa		1	5%
Limburg		Totaal	12
	Gedeputeerde	5	42%
	Onvrede politiek	2	17%
	Prive	2	17%

	Burgemeester	1	8%
	Anders	1	8%
	Gezondheid	1	8%
Overijssel	Totaal	14	100%
	Werkdruk	5	36%
	Onvrede politiek	3	21%
	Raadslid	3	21%
	Prive	2	14%
	Verhuizing	1	7%
Zuid-Holland	Totaal	14	100%
	Verhuizing	3	21%
	Werkdruk	2	14%
	Anders	2	14%
	Wethouder	2	14%
	Onvrede politiek	1	7%
	Prive	1	7%
	Burgemeester	1	7%
	Europa	1	7%
	Overlijden	1	7%
Noord-Holland	Totaal	10	100%
	Burgemeester	3	30%
	Raadslid	3	30%
	Werkdruk	2	20%
	Tweede kamer	1	10%
	Spookpoliticus	1	10%

Noord-Brabant	Totaal	11	100%
	Werkdruk	3	27%
	Onvrede politiek	3	27%
	Wethouder	2	18%
	Raadslid	1	9%
	Prive	1	9%
	Gedeputeerde	1	9%
	Zeeland	Totaal	4
Werkdruk	2	50%	
Raadslid	1	25%	
Anders	1	25%	
Utrecht	Totaal	4	100%
	Werkdruk	1	25%
	Verhuizing	1	25%
	Wethouder	1	25%
	Spookpoliticus	1	25%
Drenthe	Totaal	8	100%
	Werkdruk	2	25%
	Verhuizing	2	25%
	Raadslid	2	25%
	Onvrede politiek	1	13%
	Pensioen	1	13%
	Groningen	Totaal	15
Gedeputeerde	6	40%	
Wethouder	2	13%	

	Prive	2	13%
	Werkdruk	1	7%
	Verhuizing	1	7%
	Raadslid	1	7%
	Onvrede politiek	1	7%
	Anders	1	7%
Friesland	Totaal	13	100%
	Werkdruk	3	23%
	Raadslid	2	15%
	Onvrede politiek	2	15%
	Wethouder	1	8%
	Anders	1	8%
	Pensioen	1	8%
	Burgemeester	1	8%
	Tweede kamer	1	8%
	Gezondheid	1	8%

Appendix J: Definities redenen vertrekkende statenleden

- Werkdruk: Hieronder valt iedereen die heeft aangegeven zijn reguliere baan niet meer te kunnen combineren met zijn functie als Statenlid. Ook statenleden die een nieuwe baan hebben gekregen en daarom geen tijd meer hebben voor Statenlidmaatschap vallen hieronder.
- Raadslid: Dit omvat alle statenleden die vroegtijdig zijn gestopt, omdat ze een gemeenteraadslid zijn geworden of gaan worden.
- Onvrede politiek: Dit zijn statenleden die aan hebben gegeven vroegtijdig te stoppen, omdat ze persoonlijke onvrede hadden binnen hun partij of over de manier van werken binnen de provinciale staten.
- Gedeputeerde: Statenleden die de functie van gedeputeerde hebben opgepakt binnen hun eigen provincie.
- Wethouder: Dit zijn statenleden die wethouder zijn geworden in een gemeente.
- Verhuizing: Statenleden die vanwege verhuizing of herindelingen niet meer woonachtig zijn in hun provincie en daarom zijn gestopt als statenlid.
- Burgemeester: Statenleden die burgemeester zijn geworden.
- Prive: Zijn mensen die vanwege privé omstandigheden geen statenlid meer konden of wilden zijn.
- Anders: Statenleden waarvan de reden niet bekend is of die niet eenduidig in de andere categorieën past.
- Tweede Kamer: Statenleden die lid zijn geworden van de Tweede Kamer
- Pensioen: Statenleden die de pensioenleeftijd hebben bereikt en met pensioen zijn gegaan.
- Gezondheid: Statenleden die vanwege gezondheidsredenen geen statenlid meer konden zijn.
- Europa: Statenleden die een politieke of bestuurlijke functie zijn gaan bekleden binnen de EU
- Overlijden: Statenleden die zijn komen te overlijden.